

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

SAAMBINDER

Alles moet normaal zijn [p.4]

Gereformeerde Gemeente Lelystad

20/10/2016
jaargang 95

nr **03**

In 1969 ontstaat er in Lelystad een afdeling van de Gereformeerde Gemeente te Kampen. De eerste jaren worden de kerkdiensten in wijkgebouw 't IJtje' van de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders gehouden. Op 18 april 1973 vindt de instituering tot zelfstandige gemeente plaats. In verband met de groei van de gemeente worden de kerkdiensten vanaf 4 november

1973 in de aula van de Protestants Christelijke 'Immanuëlschool' aan de IJssellaan gehouden. Op 12 mei 1976 betreft de gemeente de nieuwe 'Bethelkerk' (met 300 zitplaatsen) aan het Zuiderwagenplein. In 1996 wordt het kerkgebouw uitgebreid met een grote zaal. Momenteel is de gemeente vacant. Het aantal leden en doopleden bedraagt 204.

Oprechtheid en vroomheid

Deze Psalm is een gebed van David om de leiding van God, om vergeving van zijn zonden en om verlossing van zijn vijanden. David kende in zijn leven hoogten en diepten. De psalm spreekt van zonden en van overtredingen, van benauwdheid en van ellende, van eenzaamheid en van moeite. Maar ook van Gods barmhartigheid en goedertierenheid, van Zijn waarheid en van Zijn verbond.

Laat oprechtheid en vroomheid mij behoeden, want ik verwacht U.

Psalm 25:21

Dat laatste doet David innig en ootmoedig smeken. Hij weet het: Allen die de HEERE verwachten, zullen niet beschaamd worden; zij zullen beschaamd worden, die trouwelooslijk handelen zonder oorzaak. Daarom vraagt hij: 'Laat oprechtheid en vroomheid mij behoeden, want ik verwacht U'.

Oprechtheid in de zin van: volkomenheid, eenvoud, onschuld, integer zijn. Hetzelfde grondwoord vinden we terug in Exodus 12: Gij zult een volkomen lam hebben. Vroomheid wil zeggen rechtvaardigheid, betrouwbaarheid.

Na onze diepe val wordt er bij ons geen oprechtheid en vroomheid voor God meer gevonden. Dat zijn we kwijt om eigen schuld. Ontdekkend licht legt de onoprechtheid en goddeloosheid van ons bestaan bloot. We hebben gezondigd tegen een goedertieren, heilig en rechtvaardig God. We hebben het verbond overtreden zoals Adam. We zijn de satan toegevalen.

Nu geldt van ieder mens wat Gods Woord zegt: Want het gedichtsel van des mensen hart is boos van zijn jeugd aan. En wat we lezen bij Jeremia: Arglistig is het hart, meer dan enig ding, ja, dodelijk is het; wie zal het kennen? En wat Paulus ons leert: Er is niemand rechtvaardig, ook niet één.

ds. G. van Manen,
Elspeet

Geliefde lezer, bent u door hartvernieuwende genade daar al achter gekomen? Is u dit al tot schuld en smart geworden? Is het uw hartelijke belijdenis met de dichter: Ik bekende, o HEERE, aan U oprecht mijn zonden; ik verborg geen kwaad, dat in mij werd gevonden; maar ik beleed na ernstig overleg, mijn boze daân? Wat een weldaad dat hij ook weten en belijden mag: Gij naamt die gunstig weg.

Het is een eeuwig wonder van Gods welbehagen dat Davids Zoon en Heere in de weg van gehoorzaamheid oprechtheid en vroomheid wilde verwerven voor gevallen zondaren. Hij is de Oprechtheid Zelf, de Rechtvaardige. Door Zijn dood en bloedstorting is er vergeving voor alle onoprechtheid en goddeloosheid van boetvaardige zondaren. Oprechtheid en vroomheid worden om Christus' wil als weldaden uit het genadeverbond geschonken aan verlegen zondaren.

'Laat oprechtheid en vroomheid mij behoeden'. David verkeert in vele gevaren vanwege vijanden van buiten, maar ook onder zijn eigen volk en kinderen. De gevaarlijkste vijand draagt hij met zich mee. Het is een bede van een geheiligd en teer geweten, dat het meest de zonde vreest. Zonde schept altijd verwijdering. Onze ongerechtigheden maken een scheiding tussen God en onze ziel. David vraagt om oprechtheid en vroomheid om in alles eerlijk te blijven, opdat hij zichzelf niet wreken zal, maar het aan de Heere zal overgeven.

Oprechtheid en vroomheid zijn twee levensgezellen, ter rechter- en ter linkerhand. Calvijn noemt het de twee beste bewakers van ons geluk. Matthew Henry zegt: 'Oprechtheid zal ook in de slechtste tijden onze beste veiligheid zijn'. Het geeft een leven met een zuiver geweten en een afkeer van alle onrecht en bedrog. Een leven dicht bij God en dicht bij het Woord; ver van de wereld en ver van de zonde. Oprechtheid en vroomheid hebben wij allen nodig. Steeds opnieuw en altijd weer. Ons Doopformulier zegt: Overmits in alle verbonden twee delen begrepen zijn, zo worden wij ook weder van God door den Doop vermaand en verplicht tot een nieuwe gehoorzaamheid, namelijk, dat wij dezen enigen God, Vader, Zoon en Heiligen Geest, aanhangen, betrouwen en liefhebben van ganser harte, van ganser ziele, van gansen gemoede en met alle krachten, de

In dit nummer

5 Doet handeling totdat Ik kom [1]

12 Bemoediging voor een moedeloze evangelist

24 De drinkbeker der dankzegging

- 2 De levensverwachting in de levensstrijd
- 3 Gode behagen door het geloof [41]
- 4 Commentaar: Alles moet normaal zijn
- 6 Geloven
- 7 De orde des heils [6]
- 8 De islam als heilloze godsdienst [2]
- 9 Gezinsvorming, een teer onderwerp [5]
- 10 Pastoraat in de praktijk [5]
- 11 Jubileum: Ds. J.S. van der Net 40 jaar predikant
- 13 Uw beginsel wel gering...
- 14 Gereformeerde Gemeente Sprang-Capelle 75 jaar
- 15 Boekennieuws
- 16 Kerknieuws
- 18 Berichten
- 19 Kerkdiensten

Noach [41]

wereld verlaten, onze oude natuur doden, en in een nieuw, godzalig leven wandelen.

'Want ik verwacht U'. Als we op God hopen, willen we dat oprechtheid en vroomheid ons behoeden. Anders kunnen we Hem toch niet verwachten? De HEERE verwachten zonder te streven naar heiligmaking is onmogelijk. In het voorgaande vers zegt David: Laat mij niet beschaamd worden, want ik betrouw op U.

Hij kent de HEERE. Hij mag weten wat hij aan zijn God heeft. Met zichzelf en met anderen is hij beschaamd uitgekomen. Maar de HEERE is voor hem de nooit beschamende Rotssteen, Wiens werk volkomen is. Niet maar alleen wachten op de Heere, of afwachten, maar verwachten. Dan is er een gegronde hoop, een Goddelijke toezegging, een belofte. Ik verwacht den HEERE, mijn ziel verwacht, en ik hoop op Zijn woord.

Het is David om God te doen, om Zijn gunst, om Zijn zalige gemeenschap. 'Als ik dan U heb, o HEERE mijn! Zou daar iets anders mijn God zijn? Zou ik ergens groot ofte klene, een God hebben dan U allene?' Maar ik werde nu gans versmacht, mijn hart verliest al zijne kracht; doch Gij zijt, HEER, mijn Troost geheel, mij Borg, mijn Toevlucht, mijn Erfdeel!

Dan is er ook vrijmoedigheid om in alle strijd deze dingen van de Heere af te smeken. 'Gedenk aan 't woord, gesproken tot Uw knecht, waarop Gij mij verwachting hebt gegeven. Dit is mijn troost, in druk mij toegelegd; dit leert mijn ziel U achteraan te kleven; al 't geen Uw mond aan mij had toegezegd, gaf aan mijn hart vertroosting, geest en leven.'

Die de HEERE verwachten zullen niet beschaamd worden. De apostel zegt: Deze kastijdt ons tot ons nut, opdat wij Zijner heiligheid zouden deelachtig worden. Dat kan alleen om de verdienste van Christus. Hij vervulde de eerste en tweede tafel van de wet. Hij sprak: Wie van u overtuigt Mij van zonde? Neemt Mijn juk op u en leert van Mij dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart.

Dat de bede uit de Avondzang maar gedurig leven mag: 'O Vader, dat Uw liefd' ons blijkt; o Zoon, maak ons Uw beeld gelijk; o Geest, zend Uwen troost ons neer; Drie-enig God, U zij al d' eer'.

Is er een verwachten van Christus in Zijn tweede komst?

Door het geloof heeft Noach, door Goddelijke aanspraak vermaand zijnde, aangaande de dingen, die nog niet gezien werden, en bevreesd geworden zijnde, de ark toebereid tot behoudenis van zijn huisgezin; door welke ark hij de wereld heeft veroordeeld en is geworden een erfgenaam der rechtvaardigheid, die naar het geloof is.

Hebreeën 11:7

Vreselijk was de doorwerking der zonde! De van God afgevalen mens openbaarde steeds meer zondeslaaf te zijn geworden; in steeds sneller vaart te hollen naar het vreselijk einde dat der zonde is, én vanwege Gods rechtvaardigheid én vanwege de natuur der zonde zelf. De ondergang der eerste wereld moge ons levendig voor ogen stellen hoe vreselijk de zonde is, en ons de ogen openen voor het ontzaglijk gevaar van onze lichtzinnige, de zedenverwoestende tijden.

Vliedt, o vliedt de ongerechtigheid. Regeringen en volkeren, landen en kerken, jongen en ouden, wie ge ook zijt, keert u af van het helend vlak der schrikkelijke zonde-bedrijven, eer uw vaart zo groot zal zijn dat die niet meer te stuiten is.

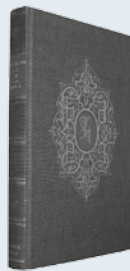
Noachs tijden mogen ons waarschuwen. Zinnelust vierde toen hoogtij, gelijk ze nu de toon aangeeft. En de schoonheid der vrouw had sterker invloed op de gevallen mens dan de ernst der prediking. Niet minder dan 300 jaren had Henoch in het midden van zijn nageslacht met God gewandeld. Met woord en daad was deze prediker der gerechtigheid tegen de zonde opgekomen. Met scherpte had hij het oordeel aangekondigd. Doch niets baatte. Zou men horen naar die God, van Wie men zich had afgekeerd, en Wiens Woord als leugentaal verworpen was. Immers satans zeggen: 'Gij zult niet sterven' was aanvaard en Gods bedreiging als leugen opzij gezet. In de staat van ongeloof mist de mens wat nodig is om Gods Woord te horen. Het afwerpen van alle juk in de verwerping van alle vermaning ligt voor de hand, als de consciëntie in de weg der zonde op de mond geslagen wordt.

De doorbraak der ongerechtigheid wordt dan al groter. Noch de ernstige, waarschuwende prediking van Henoch, noch het optreden van Noach, noch iets ook zal dan meer weerhouden van het naderend verderf. Zonde is dan geen zonde meer. Wij horen het ook in onze dagen. 'Zonde en deugd hebben stuivertje gewisseld', zo roept men schaamteloos; ze hebben omgeruild. Wat weleer deugd was, is nu kwaad; wat zonde was is nu deugd. 'Wát is zonde?' zo vroeg eens Troelstra*). Men kent geen zonde; want men kent God niet. Droeve overeenkomst bestaat er tussen de dagen van Noach en onze tijden. Ook in de openbaringsvorm der zonde.

'Het geschiedde als de mensen op de aardbodem begonnen te vermenigvuldigen en hun dochters geboren werden, dat Gods zonen de dochteren der mensen aanzagen, dat zij schoon waren, en zij namen zich vrouwen uit allen, die zij verkoren hadden' (Gen. 6:2). Die zonen Gods waren kinderen van Seth; de dochteren der mensen uit Kaïns geslacht.

Men heeft wel gedacht aan engelen als de zonen Gods. Maar hoe kan dit? De engelen trouwen niet. Onder de engelen is geen geslacht.

*) Politiek leider SDAP en lid Tweede Kamer van 1902-1925 (wordt vervolgd)

ds. G.H. Kersten
Uit: "Meer dan overwinnaars"

Alles moet normaal zijn

C.S.L. Janse
Apeldoorn

Voor maart volgend jaar staan de Tweede Kamerverkiezingen op de agenda. Alle partijen zijn druk bezig zich daarop voor te bereiden. Kandidatenlijsten moeten worden opgesteld en verkiezingsprogramma's in elkaar gezet.

Kennelijk wil de VVD dat op alle scholen aan de leerlingen een vrije seksuele moraal wordt voorgehouden.

De VVD kwam begin deze maand met een concept-verkiezingsprogramma. Wat daarin staat is zeker niet onbelangrijk. Het gaat hier immers om de grootste partij van Nederland. Eén onderdeel daarvan is in ieder geval onze aandacht waard.

Dat is het onderdeel seksuele voorlichting in de onderwijsparagraaf. Niet alleen feitelijke informatie is noodzakelijk, zo stelt men daar. Op school moet homoseksualiteit ook bespreekbaar worden gemaakt. 'Toekomstige generaties moeten leren dat iedere seksuele geaardheid normaal is', zo staat er zwart op wit.

Of dit ook een acceptatie van pedofilie inhoudt, is niet duidelijk. Strikt genomen staat dat er wel, maar de opsomming in de voorgaande zin blijft beperkt tot homo's, lesbiennes, biseksuelen en transgenders. Dat is al erg genoeg. Je kind zal maar thuis komen met de boodschap dat dat tegenwoordig allemaal heel gewoon is.

Vrije moraal

Kennelijk wil de VVD dat op alle scholen aan de leerlingen een vrije seksuele moraal wordt voorgehouden. Een moraal die inhoudt dat al dergelijke gedragspatronen volstrekt normaal zijn. Die moeten zelfs gerespecteerd worden.

Wee de leerkracht die daar in de toekomst wat negatiefs van durft te zeggen! Maar hij of zij mag er ook niet over zwijgen. Hij moet het in de klas als heel gewoon voorstellen, ook al is het zijn diepste overtuiging dat dat op grond van Gods Woord volstrekt niet zo is. Wat kwaad is moet als goed worden aangeprezen. Daar komt het VVD-program op neer. Als dat inderdaad wettelijk verplicht zou worden, gaat dat onvermijdelijk leerkrachten en schoolbesturen in gewetensproblemen brengen. Hoe kan men homoseksualiteit en andere afwijkingen van Gods scheppingsorde als iets normaals voorstellen?

In de ogen van Rutte en de zijnen zijn dat allemaal gelijke en respectabele alternatieven, die dan ook als zodanig aan de leerlingen moeten worden gepresenteerd. Die behoren tegenwoordig tot het Nederlandse waardenpatroon. Een waardenpatroon dat helaas op tal van punten ver afgegroeid is van de christelijke of calvinistische waarden die vroeger onze samenleving stempelden.

Op alle scholen

Die moderne waarden moeten verdedigd en aangeprezen worden tegenover allerlei achtergebleven groeperingen: bijvoorbeeld moslims of orthodoxe christenen.

En dat niet alleen op de openbare school. Nee op elke school in Nederland. Dus ook op reformatorische scholen. Dat dat strijdt met de vrijheid van onderwijs zal hen een zorg zijn. Trouwens zo langzamerhand zouden de liberalen wel af willen van heel ons onderwijsbestel, waarin de overheid sinds jaar en dag zowel openbare als confessionele scholen bekostigt. En zij zijn niet de enigen. Ook bij andere partijen groeit de gedachte dat, gezien de omvangrijke ontkerstening, ons onderwijsbestel zichzelf overleefd heeft. Er is wat dat betreft dan ook alle reden tot zorg. Ons voorgelacht heeft zich op allerlei manieren beijverd voor een 'school met de Bijbel'. Het onderwijs daar en heel het schoolklimaat zou in lijn moeten zijn met hetgeen in de kerk verkondigd en thuis in de opvoeding uitgedragen werd. Terecht werd dat voor de jongere generatie van grote betekenis geacht. 'Leer de jongen de eerste beginselen naar de eis zijns wegs, als hij ook oud zal geworden zijn, zal hij daarvan niet afwijken' (Spr. 22:6). Nu jongeren veel langer naar school gaan dan vroeger en onze maatschappij veel meer ontkerstend is dan honderd of honderdvijftig jaar geleden, is de waarde van een reformatorische school alleen nog maar toegenomen. Maar zo'n school is tegenwoordig geen onbedreigd bezit.

Verontrusting

Daarbij zijn het niet alleen de gevaren van buiten die ons bedreigen. Op de oktoberzitting van de generale synode werd verontrusting uitgesproken over de identiteit van sommige reformatorische scholen voor voortgezet onderwijs. Kennelijk vond men dat nodig. De voortgang van de tijd bedreigt vaak de principiële identiteit. Wat dat betreft hebben we voorbeelden genoeg. Veel organisaties en instellingen in protestants-christelijke kring zijn de afgelopen decennia opgeheven of zijn inmiddels radicaal van kleur verschoten. De EO is een recent voorbeeld van ingrijpend identiteitsverlies. Dat het zo snel zou gaan hadden de oprichters vast niet verwacht. En wat moet gezegd worden van onze gezinnen? Is daar het moderne levensklimaat vaak niet sterker aanwezig dan een leven in de vrede Gods, binnen de kaders van Zijn heilzame geboden?

Zowel naar binnen als naar buiten moeten we dan ook biddend waakzaam zijn. Maar 'zo de HEERE de stad niet bewaart, tevergeefs waakt de wachter' (Psalm 127:1). Als dat besef onder ons gevonden mag worden, weten we ook waar we het moeten zoeken.

Doet handeling totdat Ik kom [1]

Cambodja, nieuw zendingsveld van ZGG

Op de zendingsdag in juni heeft u het kunnen horen: Zending Gereformeerde Gemeenten (ZGG) is voornemens zendingswerk ter hand te nemen in Cambodja, in Zuidoost-Azië. ZGG wil in dit land op een nieuwe plek gaan werken.

ds. W. Harinck,
secretaris ZGG
J.W. van Toor,
voorlichter ZGG

Ook voor de Cambodjanen geldt dat er slechts in en door het werk van Christus zaligheid te verkrijgen is. Hoe zullen zij deze boodschap horen als deze hen niet gepredikt wordt? Maar de zendingsopdracht is toch al zo oud? Is de zendingsopdracht nog actueel?

Als we de Bijbel openslaan en de gelijkenis van de tien ponden lezen (Luk. 19:11-27), komen we verschillende zaken tegen die leerzaam zijn voor ons onderwerp. We lezen over een heer die naar een vergelegen land gaat om een koninkrijk te ontvangen. Na die tijd zal de heer weer terugkeren.

Zouden we hier geen heenwijzing mogen zien naar de Heere Jezus Zelf Die, na Zijn diepe vernedering, is opgestaan uit de dood en is heengegaan naar Zijn Vader? Daar is Hij de Voorbidder voor Zijn kinderen tot op het moment dat de laatste van hen is toegebracht. Dan komt Hij terug op de wolken van de hemel.

In de gelijkenis lezen we ook over de knechten van de heer. Ze krijgen ieder een pond in beheer. Het is een beeld van al Gods kinderen die de opdracht hebben ontvangen om te werken in Gods Koninkrijk. Binnen het beeld van de gelijkenis mogen we ook denken aan mensen die een bijzondere opdracht hebben ontvangen. Dat kan een ambt zijn, een uitzending in zendingsdienst of een andere positie waarin de Heere gediend mag worden. De

opdracht is om actief werkzaam te zijn totdat de Heere Jezus terugkomt.

De heer blijft lang weg

Maar de opdracht is niet eenvoudig. We lezen van verschillende voorvallen die het de knechten niet gemakkelijk gemaakt hebben. In de eerste plaats duurt het lang voordat de heer terug zal komen. Hij gaat op reis naar een vergelegen land. Reizen binnenslands was zeer tijdrovend in de tijd dat de Heere Jezus deze gelijkenis vertelde. En dan ook nog op reis naar een vergelegen land.

Waar we precies aan moeten denken bij 'het ontvangen van een koninkrijk' is niet geheel duidelijk. Mogelijk verwijst de Heere Jezus naar Herodes Archeláüs die in het jaar 6 na Christus naar keizer Augustus in Rome reist om mandaat te vragen om zijn vader Herodes de Grote te mogen opvolgen als koning. Hoe het ook zij: de heer zal

niet spoedig kunnen terugkeren naar zijn eigen land. Toch doet dit niets af aan de opdracht die de heer gegeven heeft: 'Doet handeling totdat ik kom.'

Weinig bemoedigend is wat we lezen in vers 14. Terwijl de heer onderweg gaat naar de vorst in het vergelegen land, reizen gezanten hem achterna die aan de vreemde vorst kenbaar maken dat zij niet willen dat hun heer koning over hen wordt. Dit doet ons weer denken aan de geschiedenis van Herodes Archeláüs. In Rome aangekomen, komt hij voor de keizer oog in oog te staan met een delegatie van vooraanstaande Joodse families. Zij willen onder geen beding dat de gewelddadige vorst Herodes de Grote door een van zijn zonen zal worden opgevolgd. De bevolking in de gelijkenis keert zich dus openlijk af van hun heer. Dat zal hun verhouding tot zijn knechten ook niet verbeterd hebben! Toch moeten de knechten trouw de zaken van hun heer behartigen: 'Doet handeling totdat ik kom.'

Veel te doen

Laten we weer terugkeren naar het zendingswerk. De zendingsopdracht geldt al onverminderd tweeduizend jaar. In 2 Petrus 3 lezen we over spotters die zich afvragen of de Heere Jezus wel echt terug zal komen: 'Waar is de belofte Zijner toekomst?' (vers 4). Ook Gods kinderen, in het bijzonder werkers in Zijn Koninkrijk, kennen soms die vraag in hun hart. Nee, niet spottend óf de Heere terug zal komen, maar wel de verlangende vraag: 'Heere, hoe lang nog?' De teleurstellingen en de beproevingen in het werk kunnen zo wegen. Lang blijft de Heere nog weg. Uit lankmoedigheid, opdat zij allen tot bekering komen (vers 9).

Maar ondertussen is er zoveel te doen in het Koninkrijk van God. Ja, aandacht voor zending is belangrijk, maar er zijn ook zoveel andere zaken die niet minder van belang zijn. Het werk onder de Joden en Palestijnen in Israël, het evangelisatiewerk dat gericht is op onze naaste dichtbij, de zorg voor vluchtelingen die naar ons land komen. Allemaal zielen die op reis zijn naar de eeuwigheid. Mensen die verloren zijn zolang ze zonder God en buiten Christus zijn. Zoveel werk en onze handen zijn zo zwak? Is het dan wel verantwoord om als zendingsdeputaatschap een nieuw zendingsveld in Cambodja te openen? Daar hopen we de volgende keer nader op in te gaan.

(wordt vervolgd)

Geloven

...maar zo Gij iets kunt... En Jezus zeide tot hem: Zo gij kunt geloven...

Markus 9:22 en 23

De vader van de maanzieke jongen vraagt: 'Zo Gij iets kunt...' 'Zo Gij kunt...' Hier is een 'zo' van vertwijfeling. En daarvoor is geen grond in Jezus. Hij is machtig te verlossen uit alle noden en doden.

ds. I. Kievit

Er is dan ook geen 'zo' in Christus maar in de méns. Luister. 'Zo Gij iets kunt...', deze vraag wordt beantwoord met... 'zo gij kunt geloven'. Alleen door gebrek aan geloof gebeuren er geen wonderen. Jezus mag toch wel vragen, als iemand grote dingen van Hem vraagt, dat hij gelooft in Zijn macht en bereidwilligheid? Jezus kan zeggen: wat komt u tot Mij, indien u Mij wantrouwt? Geloven is toch: zich op Hem verlaten in alles wat Hij is en vermag?

De Heere Jezus kaatst als het ware de woorden van de vader terug in zijn boezem om de plek te doorsteken waar het zeer zat.

Zo overtuigt de Heere Jezus hem van schuld en raadt hem om het geneesmiddel aan te wenden.

Zo gij kunt geloven... Het is als wilde Jezus zeggen: U vraagt Mij te hulp te komen zoveel ik vermag, maar... u zult een onuitputtelijke bron van macht in Mij vinden, wanneer u slechts een genoegzame mate van geloof hebt.

Zo houdt de Heere Jezus nog onderhandelingen met de ziel die Hij wil uithelpen. De Heere mag toch wel het onredelijke van ons half vertrouwen, het onbetamelijke van onze reserves in het licht stellen? Daaraan misdoet Hij toch niets? O, ons hart is door de zonde zo door en door ongelovig geworden. Er is toch geen verdorven zonde dan het ongelooft. Het zou niet tot eer des Heeren zijn, indien

Hij het gebed verhoorde als wij Hem niet vertrouwen. Jezus is niet de *Bescherm*er van de zonde, maar de *Verlosser* van de zonde en satans dwingelandij. O, die vervloekte vijandschap van ons natuurlijk hart. Zij zetelt veel dieper dan wij wel denken en vormt groter gevaar dan wij wel menen. Voor de zaligheid is het geloof als instrument onmisbaar. Omdat ons hart vervreemd is van onze Maker, daarom zetelt het ongelooft in ons hart als afgekeerdheid van God. Wij hebben God niet lief in onze verdorven natuur. Wij zijn van Hem afgekeerd en... omdat wij niet liefhebben vertrouwen wij niet.

Laat het ons ernst zijn het ongelooft in zijn ware gedaante voor te stellen en... ons in het wezen van het ware geloof niet vergissen. Maar ook het geloof, naar zijn ware aard als gewerkt van de Geest, te stellen in het leven van de genade.

Het ongelooft kent ook tranen, maar niet van boetvaardigheid. De tranen van het ongelooft zijn bewijzen van het verdriet over het feit dat het vlees niet heersen kan. Ach, dat wij de ware aard van onze droefheid steeds onderkennen. Omdat wij zelf zo onverzoenlijk zijn, brengen wij onze gesteldheid op God over en menen dat het Hem zwaar moet vallen de zonde te vergeven. En toch is Hij gaarne vergevende en groot van goedertierenheid. Omdat wij zo baatzuchtig zijn, kunnen wij niet verstaan dat de Heere uit louter genade, om Zijn

Zelfs wille, vergeeft door de verdienste van Christus. Onze natuur is van de Heere afgekeerd en daarom is geloven zwaar, nee, onmogelijk voor onze natuur. En wie meent dat hij het ongelooft kan opheffen door de natuur te laten geloven, toont slechts zijn blindheid, zowel in het wezen van onze natuur als in die van het geloof. Nee, zó wordt de zaak niet opgelost.

Jezus toont hier ontdekkend wat er hapert bij de vader.

Zo handelt de Heere nog. Ja, het is mijn schuld als ik omkom; de Heere is gewillig om te redden, maar ik ben afkerig. Ik houd God verdacht.

Het is gemakkelijk te zeggen: dat Hij ook mijn zonde wil vergeven, ja, ik geloof dat ik gered ben. Dat is gemakkelijk te zéppen, wanneer u eigenlijk niet weet wat zonde is, haar verdoemelijke natuur niet kent, en de vijandschap van uw hart u verborgen bleef en de onkreukbare rechtvaardigheid van God u nooit verschrikte. U weet niet dat genade het recht insluit bij de vergeving. Daarom is zulk een 'geloof' niets anders dan een gevaarlijke vorm van het ongelooft. Ach, zo zijn er ontelbare gelovigen, die vijanden blijven van God en onbekend met hun hart.

Voor de zaligheid is het geloof als instrument onmisbaar. Omdat ons hart vervreemd is van onze Maker, daarom zetelt het ongelooft in ons hart als afgekeerdheid van God.

Luister: zegt u, Heere, ik ben door de geest van het kwaad bezeten; ik ben satans gevangene; ik lig onder uw rechtvaardig oordeel. Ik ben tot de ene zonde gedreven en daardoor in het vuur geworpen; en toen ben ik in de tegengestelde zonde geslingerd en zo in het water gedompeld; ik ben door hartstochten gevoerd en door onverschilligheid gegrepen... ik ben uw gramschap dubbel waardig. En toch Heere, ik geloof dat U mij verlossen kunt en wilt... Dat U mij tot een nieuw schepsel maken kunt en de zonde van de troon stoten om in nieuwigheid des levens te wandelen. Dit geloof kan alleen ontstaan, niet, als u uw zonde niet kent noch de verdoemde kracht van de wet gevoelt, maar als u beide beleeft!

De orde des heils [6]

De rechtvaardigmaking

Een centrale schakel in de orde des heils is de rechtvaardigmaking. De vraag is of de rechtvaardigmaking niet veel te laat aan de orde komt. Vindt de rechtvaardigmaking niet plaats in de wedergeboorte?

ds. A. Schot,
Nunspeet

Er zijn maar twee soorten mensen: rechtvaardigen en goddelozen. Een andere mogelijkheid is er niet. Daarom kan de rechtvaardigmaking niet losgemaakt worden van de wedergeboorte. Dat wordt door ons ook niet gedaan, hoewel wij er wel van beschuldigd worden. In de wedergeboorte wordt een zondaar van Adam afgesneden en Christus ingeënt. Er is geen verdoemenis voor degenen die in Christus Jezus zijn. Wedergeborenen zijn voor eeuwig behouden. Zo ligt het van Gods kant.

Maar ligt het zo ook van de kant van de zondaar? Wordt de rechtvaardigmaking ook in de wedergeboorte beleefd? Wie op de levendmaking van Adam let, ziet juist het tegenovergestelde. Adam wordt niet rechtvaardig verklaard, maar juist schuldig bevonden. Bij Saulus van Tarsen zien we hetzelfde. Bij zijn wedergeboorte wordt hij niet vrijgesproken, maar daar ontvalt hem de grond onder zijn voeten.

Terecht wordt er dan ook onderscheid gemaakt tussen de rechtvaardigmaking in de wedergeboorte en de rechtvaardigmaking in de vierschaar der consciëntie. De rechtvaardigmaking in de consciëntie is de doorleving van de rechtvaardigmaking. De verdienste van Christus wordt in die weg toegepast aan het hart.

Vierschaar der consciëntie

De rechtvaardigmaking is een rechtvaardigverklaring door de rechter. Hier

past het beeld van de rechtbank. Bij de rechtvaardigmaking in de vierschaar der consciëntie wordt de zondaar voor Gods rechterstoel gedaagd. Door ontdekkende genade staat hij daar als een goddeloze. Hij heeft alleen de verdoemenis te wachten. Het zwaard van Gods recht zal hem moeten treffen. Hoe kan God dan zo'n zondaar rechtvaardig verklaren? Alleen door tussenkomst van de Heere Jezus Christus als advocaat. Hij is immers een Middelaar van verzoening. Het zwaard van Gods recht heeft die Herder geslagen, opdat Zijn schapen vrijuit zouden gaan. Hoe kan een zondaar daarvan de zekerheid krijgen? Alleen door de Heilige Geest. Die deze uitspraak in het hart van de zondaar bekend maakt. De Heilige Geest doet dat door het Woord. Meerderen van Gods kinderen ontvingen die zekerheid bijvoorbeeld door een tekst als Jesaja 54:9. Maar ook vele andere teksten heeft de Heilige Geest daarvoor gebruikt. De rechtvaardigmaking is dus niet een soort hallucinatie, maar het is een Schriftuurlijke gang, die de Heere met Zijn kinderen gaat.

Niet al Gods kinderen hebben die bewuste rechtvaardigmaking beleefd. De meesten zelfs niet. Zij missen dan ook de troost van de vergeving der zonden. Zeker, als er met Christus gemeenschap is, wordt de zondeschuld door hen niet gevoeld. Op zulke momenten ligt alles bedekt. Soms lijkt het alsof al hun zonden vergeven zijn. Maar o,

als de gemeenschap met Christus er niet is, dan staat hun schuld open. Met Christen dragen zij dat zware pak op hun rug, tot zij bij het kruis en het graf van Christus gebracht worden. Kerst is nog geen Pasen. Er zijn vele Bijbelse voorbeelden te noemen van de beleving van de rechtvaardigmaking, soms lang na de wedergeboorte. Te denken valt o.a. aan Jakob bij Pniël en Hizkla tijdens zijn ziekte.

Jezus voor Pasen

Velen willen van de rechtvaardigmaking in de vierschaar niet horen. Zij hebben alleen maar harde woorden voor Gods kinderen die er niet bij kunnen, dat hun zonden vergeven zijn. Zij noemen dat puur ongelooft. Anderen gaan zover dat deze mensen helemaal geen kinderen van God kunnen zijn. Zo ging Jezus voor Pasen niet met Zijn discipelen om.

Is er leven voor de rechtvaardigmaking? Er is geen leven voor de rechtvaardigmaking in de wedergeboorte. Er is wel leven voor de bewuste rechtvaardigmaking. Of zouden wij de discipelen voor Pasen dode zondaren willen noemen?

Een ontroerende verwoording van de rechtvaardigmaking vinden we in Zondag 23 van de Heidelberger: dat 'al is het dat mij mijn consciëntie aanklaagt, dat ik tegen al de geboden Gods zwaarlijk gezondigd heb en geen daarvan gehouden heb en nog steeds tot alle boosheid geneigd ben, nochtans God, zonder enige verdienste mijnerzijds, uit louter genade, mij de volkomen genoegdoening, gerechtigheid en heiligheid van Christus schenkt en toerekent, evenals had ik zelf al de gehoorzaamheid volbracht, die Christus voor mij volbracht heeft, in zoverre ik zulk een weldaad met een gelovig hart aanneem'.

In de rechtvaardigmaking ontvangt de zondaar twee zaken: vergeving van schuld en een recht op het eeuwige leven. God is voor hem niet meer die vertoornde Rechter, maar Hij is nu een verzoend Vader in Christus.

Maar wie is de zondaar in zichzelf? Hij is en blijft een goddeloze. Door de rechtvaardigmaking is de zondaar nog niet verbeterd. Dat gebeurt in de heiligmaking, de volgende schakel van de orde des heils.

(wordt vervolgd)

De islam als heilloze godsdienst [2]

Wel vóór Jezus, maar niet tegen de islam?

'Ik ben niet tégen de islam; ik ben vóór Jezus.' Aldus Anne van der Bijl, oprichter van Open Doers, in het evangelische tijdschrift "Uitdaging" (dec. 2015). Dus wel vóór Jezus, maar niet tegen de islam. Wat zeg je dan eigenlijk?

ds. C. Sonneveld,
Krabbendijke

Bedoel je daarmee dat je niet al te negatief wilt doen als je het hebt over de godsdienst van anderen? Of bedoel je echt dat je de islam niet afwijst? Maar kan dat? Kun je Christus volgen zonder Mohammed te verwerpen? Kun je de waarheid liefhebben zonder de leugen te haten?

Evangelische aardverschuiving

Het merkwaardige van bovengenoemde uitspraak is dat zij kwam uit de mond van een doorgewinterde voorman in de evangelische beweging. Anne van der Bijl staat bepaald niet bekend als een vrijzinnig christen. Wat is er aan de hand met de evangelische beweging? Lange tijd vielen evangelische christenen op door hun hartstochtelijke drang om Jezus bekend te maken aan een verloren wereld. 'One Way!' was het motto. Eén Weg! Inmiddels heeft de twijfel toegeslagen. Heel wat evangelischen geloven niet meer dat je alleen door Jezus in de hemel kunt komen. Velen geloven zelfs niet meer in een hel. We suggereren niet dat Van der Bijl ook zo denkt, maar zijn uitspraak geeft wel te denken. Het lijkt er op dat er een theologische aardverschuiving gaande is in zijn kringen. Ook de gedachte dat moslims en christe-

nen dezelfde God dienen wint terrein. Toen hierover onlangs een opiniepeiling in Amerika werd gehouden, stemde 35% van de evangelicals ermee in. Rond de jaarwisseling van 2007/08 verscheen een open brief van christenen aan de moslims waarin deze denkwijze weerspiegeld werd. Onder de 300 vooraanstaande ondertekenaars was een flink aantal evangelische leiders.

Geen kleinigheid

Dr. Albert Mohler (rector van het seminarie van de Southern Baptists) was uiterst kritisch over de inhoud van de brief. 'Als christenen in dialoog gaan met moslims moeten zij een helder christelijk geluid laten horen', merkte hij op. 'Ik heb niets tegen een dialoog, maar dit is denk ik niet de manier om een gesprek aan te gaan'. Mohlers grootste bezwaar richtte zich tegen het spreken over God. 'Je kunt niet zeggen dat wij dezelfde God hebben als je gelooft dat Hij Zich heeft geopenbaard in Zijn Zoon Jezus Christus'. Het meningsverschil over Jezus Christus is 'geen kleinigheid'.

Islamitische strategie

Nauwelijks een jaar later liet dr. Mark Durie (theoloog en pastor van de Anglicaanse Kerk in Australië) een soortgelijk geluid horen. 'De bewering dat moslims en chris-

tenen dezelfde God aanbidden, maakt deel uit van de islamitische strategie om christenen te bekeren', zei hij. 'Intussen gelooft men dat Jezus bij Zijn terugkeer 'het kruis zal breken', alle religies behalve de islam zal vernietigen en de sharia zal invoeren'.

Durie onderbouwt dit in het boek "Dezelfde God? Jezus, Heilige Geest, God in het christendom en in de islam". De schrijver waarschuwt ernstig voor misleiding: 'Het uitgangspunt van een moslim is dat de profetieën van het Oude en Nieuwe Testament óók een stuk islamitisch onderwijs vormen. De islam is volgens moslims de oer-religie; jodendom en christendom zijn slechts tweederangs-aftakkingen. De uitdrukking 'geloven in dezelfde God' betekent dus dat de enige religie die geopenbaard werd in de Bijbel eigenlijk al de islam was'.

Mohammed als profeet?

Wie deze dingen op zich laat inwerken, kan onmogelijk Mohammed als profeet erkennen. Moderne christenen willen hem wel een plaatsje geven te midden van de Bijbelse profeten. Het is duidelijk dat dit niet kan. In de Koran wordt Mohammed gezien als het zegel van de profetie. Hij is het dus die alle vroegere profeten bevestigt, voleindigt en afsluit (zie soera 33:40). Ook dr. Verkuyl kan Mohammed niet als profeet zien. 'De kern van het moslimse geloof is geloof in Allah en de profeet. Allah volgen is in de islam Mohammed volgen'. Volgens de *sjahada* (de islamitische geloofsbelijdenis) is Mohammed naast Allah het hoofdobject van het geloof geworden. Wie Hebreeën 1:1 daar naast legt, kan daar nooit in meegaan. Daar staat immers dat God Die door de profeten gesproken heeft, in deze laatste dagen gesproken heeft door de Zoon.

Kruis of Halve Maan

Wie werkelijk vóór Jezus is, zal tegen de islam zijn. Nee, niet op een hoogmoedige wijze. Hij is er immers achter gekomen dat hij van nature tégen God en tégen Jezus is. Met verdriet belijdt hij dat dit nog steeds leeft in zijn binnenste, ook al heeft de Heere hem een nieuw hart gegeven. Maar hierover verblijdt hij zich: er is één Naam onder de hemel gegeven tot zaligheid (Hand. 4:12). Christus is niet een weg, maar de Weg, de Waarheid en het Leven (Joh. 14:6). Om het met Hanna Kohlbrugge te zeggen: 'Zien we niet dat het Kruis en de Halve Maan nooit kunnen samengaan?' (wordt vervolgd)

Gezinsvorming, een teer onderwerp [5]

Gods voorzienigheid beleven

Leven in afhankelijkheid van de Heere ligt ons niet zo. We zijn liever autonoom en willen zelf beslissen hoe we ons leven inrichten. Dit geldt ook met betrekking tot gezinsvorming.

ds. A. Schreuder,
Rijssen

Als in een gezin kort op elkaar drie of meer kinderen geboren worden, brengt dat veel vragen met zich mee.

Afhankelijkheid is wel de weg die de Heere ons leert, al is dat altijd niet gemakkelijk. Toch zijn we er goed mee, want afhankelijkheid geeft een bid-dend leven dicht bij het Woord en maakt opmerkzaam wat de Heere wel doet of niet doet en hoe we daarmee moeten omgaan. Dit sluit niet uit dat we altijd onze verantwoordelijkheid moeten kennen en niet alles zomaar op zijn beloop mogen laten.

Afhankelijkheid beleven brengt als vruchten voort: overgave en vertrouwen op de Heere. God legt ook niet meer op dan we dragen kunnen, schreven we in het vorige artikel. Toch zijn er situaties waarin echt-paren onder ogen moeten zien dat ze niet over grenzen van het onmogelijke heen-gaan, zoals we ook schreven. Dan is advies en hulp zoeken geoorloofd, ja nodig.

Zorg om de tijd waarin we leven

Overbevolking wordt vaak als argument gebruikt om aan gezinsplanning te doen. Dit is een heel gemakkelijk argument om de kinderzegen af te wijzen. Ons antwoord op overbevolking moet zijn: soberheid, minder consumptisme en verkwisting en genoeg wegleggen voor de armen.

Daartegenover staat de Bijbelse opdracht van Genesis 1:28a: 'En God zegende hen, en God zeide tot hen: Weest vruchtbaar en vermenigvuldigt, en vervult de aarde en onderwerpt haar'. Deze opdracht staat ook in Genesis 9:1 'En God zegende Noach en zijn zonen, en Hij zeide tot hen: zijt vruchtbaar en vermenigvuldigt, en vervult de aarde'.

Kanttekening 1 schrijft hierbij: 'God vernieuwt de zegen die Hij in Gen. 1:28 over de mens had uitgesproken, om te tonen dat de onderhouding en vermenigvuldiging van het menselijke geslacht, (...) zowel na als voor de zondvloed, aan Zijn zegen hing'.

Hoe vaak zijn we doordrongen van de Bijbelse opdracht dat de geslachten moeten doorgaan omdat de Heere er Zijn Kerk uit zal vergaderen? Paulus zag hierop toen hij schreef over de positie van de vrouw ten opzichte van de man, dat de Heere haar het moederschap heeft toevertrouwd om kinderen voort te brengen. Hij schrijft in 1 Timótheüs 2:15: 'Doch zij zal zalig worden in kinderen te baren, zo zij blijft in het geloof, en liefde, en heiligmaking, met matigheid'. Paulus bedoelt hier dat kinderen voortbrengen in de vreze Gods en zo dienstbaar zijn aan de uitbreiding van Gods Koninkrijk een groot voorrecht is van het moederschap.

Nog een paar vragen

De gedachte vat steeds meer post dat aanstaande ouders zich goed moeten afvragen of kinderen gewenst zijn. Dit is een puur wereldse gedachte. Ouders behoeven zich nooit schuldig te voelen als ze ontdekken dat er een kind op komst is. Gelukkig duurt de zwangerschap negen maanden om zich op de komst van het kind voor te bereiden, ernaar toe te groeien dat er gezinsuitbreiding komt. Bij de geboorte wordt een kind letterlijk en figuurlijk met open armen in tere liefde ontvangen.

De vraag 'Wat moeten ze allemaal nog meemaken in deze bange tijd' is een reële vraag. Houden onze vaders ons niet voor in het doopformulier dat dit ouders temeer moet verbinden aan de Heere om Hem hun kinderen op te dragen?

Pastoraat geen voorlichting

In het pastorale gesprek over gezinsvorming wordt de predikant of ouderling niet geroepen om seksuele voorlichting of voorlichting te geven over methoden van gezinsplanning. Hij wordt geroepen om ouders met hun vragen niet in de kou te laten staan, door wat algemene Bijbelse waarheden te laten horen. Naar hun worsteling te luisteren en met hun mee te leven is van groot belang. Hij moet het Woord laten klinken. Soms kan hij wat concrete adviezen geven. Zijn taak is handreiking en toerusting te geven in wat de Heere met dit echtpaar voorheeft in hun concrete situatie. Hij moet voorzichtig zijn om te treden in het geweten van de ouders, maar moet hen er wel op wijzen om voor Gods aangezicht hun beslissingen te nemen voor wat nu aan de orde is.

Afsluitende opmerking

Gezinsvorming roept veel vragen op waarmee geworsteld wordt, als echtparen dit levensterrein beleven in afhankelijkheid van de Heere. Dit geeft soms veel vragen waarbij niet altijd pasklare antwoorden zijn. Maar als de worsteling met die vragen verbindt aan de troon der genade, kan de Heere waar maken dat een echtpaar in stilheid en vertrouwen op de Heere hun sterkte mag vinden. Want het blijft waar, dat de Heere aan 'de gehuwden Zijn hulp en bijstand altijd wil schenken, ook wanneer men dat allerminst verwacht'. De Middelaar was immers niet tevergeefs te Kana op de bruiloft.

(slot)

Pastoraat in de praktijk [5]

Het pastorale bezoek (II)

Vorige maal schreven we iets over bezoeken in het algemeen. Wat kan het spreken over geestelijke zaken een tere aangelegenheid zijn! Echter niet als de Heere opening geeft. Dan springt de kreupele als een hert en de tong des stommen juicht. Dan barst er water uit in de woestijn en beken in de wildernis.

ds. H. Hofman,
Kalamazoo (VS)

Dat hoeft echter nog geen vloed van woorden te betekenen. Sommige veel- en langpraters gaan de stillen in den lande ver voorbij wat betreft sprekersgaven en talenten. Maar het gaat om de betoning van de Geest en van kracht. En dan blijken stille wateren weleens diepe gronden te hebben. De ervaring leert dat we daar oog voor moeten hebben. Niet de kwantiteit maar de kwaliteit van het gesprek gaat hier voorop. Aandacht ditmaal dus voor de verscheidenheid in het menselijk karakter.

Voorzichtigheid

Voorzichtigheid zij derhalve geboden in het gesprek wat soms onderbroken wordt door (langdurige) stilte. En zeker in een oordeel over degene die bezocht wordt. Laten we toch voorzichtig zijn met ons oordeel. Het is mij meer dan eens opgeval-

len dat sommige mensen echt niet durven spreken over geestelijke zaken, terwijl ze er geen vreemdeling van zijn. Dit was niet het geval bij die broeder bij wie ik op huisbezoek kwam en maar steevast vol bleef houden dat hij niet zo'n prater was. Bovendien zei hij niet veel omdat er in Prediker 5:1 staat: 'daarom laat uw woorden weinig zijn'. Deze man wilde niet praten, maar had ook echt niets te zeggen. Anders lag het bij een oude, ietwat deftige vrouw die mij altijd zeer vriendelijk ontving, maar óók niet veel zei. Vreemd, want het gesprek 'liep' eigenlijk altijd. Over wezenlijke zaken. Maar het zat vast op de toe-eigening. Levende uitgangen, maar het persoonlijk 'mijnen' ontbrak zo... Nu zijn er mensen die dat maar niet begrijpen. Vroeger dacht ik er misschien ook wel zo over. Je hebt het toch en je zegt het toch. Maar de praktijk heeft iets anders

laten zien. Er zijn ook mensen die niet kunnen spreken tenzij de Heere spreekt. En daar wordt zo naar uitgezien. En dat verklaart tevens waarom je het Woord daar soms zo gemakkelijk kwijt kunt. Want er is honger. Er is uitzien, nood, verlangen. Ik moet eerlijk bekennen dat ik niet het geduld en de gaven heb 'om er iets uit te trekken'. Er zijn broeders in de bediening die dat bijna feilloos kunnen. Het zal wel te maken hebben met het beeld van de ruif. En die hangt doorgaans eerder te hoog dan te laag. Wijlen ds. Chr. van Dam begon altijd onder aan de ladder. Welnu, daar bevinden zich misschien wel de meesten.

Psalm 71

Ik had het met u over deze vrouw. Ze kwam uiteindelijk in het ziekenhuis terecht waar haar sterfbed kwam te staan. Toen ik ze bezocht was ze al niet meer bij kennis. Maar er lag een glans op haar gezicht. Daar sta je dan bij het bed, kort na het overlijden. Ik wist niet wat ik moest zeggen, want zélf had ze nooit veel gezegd. En als zij het niet wist, hoe moest ik het dan weten? Een smeekgebed steeg omhoog, of de HEERE iets wilde zeggen. Ik pakte mijn Bijbel en las Psalm 71. Bij het 14e vers sprak God. 'Doch ik zal geduriglijk hopen, en zal al Uw lof nog groter maken'. De HEERE Zelf verklaarde Zijn Woord en het leven van deze vrouw. Ze had haar gehele leven gehoopt. Ik mocht geloven dat haar hoop vaster lag dan de hoop der spinnekoppen, of de hoop van de dwaze bouwer.

Wat is een mens gelukkig als hij waarlijk op God krijgt te hopen! Want die hoop beschaamt niet. De HEERE liet deze vrouw haar gehele leven hopen. Wat ze wist of ontvangen had, deelde ze niet met mij. Laat maar. Maar ze hoopte op God. En ze mocht nu, op Gods tijd, na dit leven al Zijn lof eeuwig nóg gróter maken. Eeuwig groter en nooit uitraken in die stijgende lijn. De begrafenis kwam. Het gezelschap dat tot de familie behoorde had de plaats ingenomen met verwachting. Schrik niet: ze wachtten op m'n eerste grap. Ja, zo gaat het soms in Amerika met begrafenissen waar kinderen of verdere familie 'nergens meer aan doen'. De begrafenis is de 'celebration of life' oftewel de viering van het leven.

Ik moest de rouwplechtigheid tot de orde roepen. Heb gesproken over de wijze en de dwaze bouwer. En me afgevraagd waarom ik altijd voor die ongewone plechtigheden geroepen word te spreken. Of dat nu in Nederland, Zuid-Amerika of Amerika is.

Stille wateren hebben soms diepe gronden.

Jubileum

Ds. J.S. van der Net 40 jaar predikant

Op 22 september was het veertig jaar geleden dat ds. J.S. van der Net door ds. K. de Gier in het ambt van dienaar van het Goddelijke Woord werd bevestigd in de Gereformeerde Gemeente van Utrecht. Op zondag 2 oktober herdacht onze emeritus-predikant samen met de Gereformeerde Gemeente van Houten zijn veertigjarig ambtsjubileum. Hij bediende Gods Woord naar aanleiding van 1 Samuël 7:12.

Kerkenraad
Gereformeerde
Gemeente Houten

en gebed mengen zich tot de troon van God. Alleen in hét Lam behagen onze gebeden God. Dat heeft de Heere ook in de achterliggende veertig jaren doen ervaren. Bidden bij het geslachte Lam hoort en verhoort de Heere. Israël wordt verlost door de HEERE door tussenkomst van het Lam. De Filistijnen vallen aan. Maar het gebed van Samuël en het volk keert tot de Filistijnen terug als donder en bliksem. Zo krijgt Israël de zege. Dan richt Samuël de souvenirsteen op. Steen der hulp! Die steen getuigt van waarachtig berouw, maar ook van Gods verbondsliefde. Die steen wordt opgericht op de plaats waar het lam werd geofferd!

Ds. Van der Net werd in 1941 in Den Haag geboren in een onkerkelijk gezin. Op 17-jarige leeftijd kwam er een onrust in zijn leven en de vraag rees: 'Waar leef ik naar toe?' Hij ging lezen in een oud bijbeltje van zijn vaders opa. De Heere opende zijn ogen voor Gods majesteit, maar ook voor Zijn liefde. Maar er bleef onrust. Bij lezing in de Catechismus ging hij een openstaande schuld ervaren. Een kerkelijke zwerftocht begon.

Hij kwam in de Oude Boomgaardstraat terecht waar ds. De Gier preekte. Het was dopen. De boodschap van zonde en genade werd verkondigd. Dat er van God uit die wonderlijke oplossing is van verzoening door het bloed van Christus. Hij is daar blijven kerken. 'Ik ben gevonden van hen die naar Mij niet vraagden en die naar Mij niet zochten.'

Na zijn huwelijk leidde vanwege de beperkte huisvestingsmogelijkheden in Den Haag de weg naar 's-Gravenpolder. Er was begeerte gerezen om, zoals Paulus, 'terstond Christus te prediken in de synagoge'. Hij had veel bezwaren, maar de Heere nam alle bezwaren weg met de woorden: 'Want het Woord Gods is levend en krachtig en

tweesnijdender dan enig tweesnijdend zwaard'. Het ging niet meer om Van der Net, maar om het Woord van God. Hij werd in 1972 toegelaten tot de Theologische School. Na de Gereformeerde Gemeente van Utrecht volgden de gemeenten van Hendrik-Ido-Ambacht (1982), Dordrecht (1985), Apeldoorn (1991) en Houten (2001). Vanaf 1 mei 2012 is ds. Van der Net met emeritaat.

'Vanmiddag gaat het over een souvenir, een herinneringsteken. Over een grote keisteen, door Samuël opgericht. Het gaat niet over Samuël of over mij, maar over de trouw en de eer van de HEERE. Het is een donkere tijd in Israël. Maar het volk gaat de Heere achterna klagen. Samuël geeft bevel om alle afgoden weg te doen. Hij roept ze samen te Mizpa voor een bidstond om hun zonden te belijden. Ze storten water uit voor Gods aangezicht als uiting van hun hulpeloze toestand. Dan vernieuwen ze het verbond. Het is met de hele overgave aan de Heere je op God werpen, je geheel aan Hem toevertrouwen. Dat is in ons leven ook nodig. Samuël offert, voordat hij gaat bidden, een melklam, een pasgeboren lam. Offer

Dat wil ds. Van der Net ook doen. Ons gebed stijgt op in de geur van het Lam. Zo hoort God ons gebed in het offer van Christus. Op die steen schrijven we 'Hoorder van de gebeden'. Die steen roept op om Gods weldaden te gedenken. Veertig jaar lang door Gods goedheid de boodschap van Christus' zondaarsliefde gepredikt. Er zijn moeilijke tijden geweest, maar toch 'Gods goedertierenheden'. Is dat niet de ervaring van al Gods kinderen? Maar juist in de drukwegen is er maar één plaats. Dichtbij de Heere! Mijn genade is u genoeg. Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht. De HEERE heeft geholpen tot hiertoe!

Maar we moeten verder. Laten we nog één keer onze blik werpen op deze herinneringssteen. De HEERE zal blijven helpen. Hij blijft in Christus de Getrouwe. Drieënnig God, U zij al de eer!

Ouderling Van der Ent sprak dominee en mevrouw Van der Net namens kerkenraad en gemeente hartelijk toe. Hen werd staande toegezongen Psalm 100:1 en 4.

Bemoediging voor een moedeloze evangelist

'Mijn raad zal bestaan, en Ik zal al Mijn welbehagen doen'. Bij die woorden werd evangelist G. Baan bepaald. Ploeteren was het, zijn werk in Amsterdam. Hij ging de huizen langs, trapje op, trapje af, met een handvol folders, zonder enige reactie. Om moedeloos van te worden. Totdat de Heere sprak. 'Dan sta je daar op de Overtoom, als een klein mensje tussen de rinkelende trams. Maar dan is alle moedeloosheid weg'.

L. Vogelaar,
Scherpenzeel

Baan haalde het voorval op 1 oktober aan tijdens de bijeenkomst in Alkmaar waarin werd stilgestaan bij zijn 25-jarig jubileum als evangelist. 'Onze broeder heeft het Woord mogen brengen', zei deputaat ds. G. Hoogerland in zijn openingswoord. 'In het noorden, in de hoofdstad, en nu in Alkmaar, een stad die zo diep in het heidendom is verzonken. De Heere zal Zelf voor de vrucht zorgen'. Baan memoreerde hoe de woorden van Jesaja 58:1, 'Roept uit de keel, houd niet in, verhef uw stem als een bazuin...', in zijn hart zonken. Die roeping liet hem niet meer los. Hij moest zijn Rijssense school verwisselen voor een eenzame post in de Friese hoofdstad. Nadat hij toerusting van ds. J.M. Kleppe ontving, nam hij in Leeuwarden de plaats in van de overleden evangelist J.A. Segers. Op 8 maart 1992 ging Baan voor het eerst voor tijdens een samenkomst.

De jubilaris memoreerde de moeizame zoektocht naar een eigen gebouw, de cachisaties voor studenten (één van hen

staat hem nu in Alkmaar terzijde als coördinator), het werk onder de asielzoekers, de Bijbelcursus die hij gaf in een café in Bolsward.

Pionieren

Na Leeuwarden volgde pionierswerk in Amsterdam. En pionieren is Baan op het lijf geschreven. Als landelijk coördinator zette hij zich in voor het opzetten van inloophuizen en klassicale projecten, de ontwikkeling van evangelisatiemateriaal en het voorlichten en toerusten van gemeenteleden. Sinds 2014 is hij weer verbonden aan Alkmaar.

Het werk was vol zonde en schuld, maar, zei Baan, 'bij een opdracht zegt de Heere nooit: Nu moet je zelf maar zien hoe je dat gaat doen. Nee, Hij geeft er altijd een belofte bij: 'Want ziet, Ik ben met u...'. Dat heb ik in de afgelopen jaren ervaren: De Heere is getrouw aan Zijn Woord'.

Ds. Hoogerland sprak over de koningin van Scheba. De afstand tussen Scheba -Jemen - en Jeruzalem is 2000 kilometer.

De Heere zorgde er Zelf voor dat die afstand werd overbrugd: er was een vrouw met levensraadsels die met Salomo in aanraking moest komen. Mogelijk hebben handelsreizigers het gerucht van die koning verspreid. Zo zijn er ook nu boodschappers. Zijn er in Alkmaar mensen met levensvragen? De Heere wil Zijn dienaren gebruiken om die raadsels te verklaren vanuit het Woord.

Zoeken naar contact

J. Colijn sprak namens de klassicale evangelisatiecommissie, algemeen secretaris G. Geijtenbeek namens het deputaatschap. J. Geerts, sinds twee jaar coördinator op de post, typeerde het werk van de Alkmaarse evangelist: kennismaken van de cultuur, je inleven in de omstandigheden van mensen, mogelijkheden zoeken om contact te leggen. De kern van de boodschap werd tijdens de bijeenkomst vertolkt in twee orgelstukken: 'Herzlich tut mich verlangen' en 'Alle Menschen müssen sterben' van J.S. Bach.

Een bezoeker uitte zijn waardering voor het werk op de evangelisatiepost. Baans kleinkinderen hielpen het cadeau van de gasten en vrijwilligers uit te pakken. Namens de collega's sprak evangelist H.J. van den Boogaart de jubilaris hartelijk toe: 'Het is een dag van gedenken hoe voor dezen ons de Heere heeft gunst bewezen. Onder jouw leiding kwam in Amsterdam het evangelisatiewerk in de Jordaan tot stand, als proef hoe we op een informelere wijze mensen gemakkelijker kunnen bereiken. De vraag hoe we de gemeenten bij het werk kunnen betrekken, heeft je ook altijd beziggehouden'.

Baans dochter haalde herinneringen op. Aan 'de moed en positieve kijk' van haar vader. Aan begrafenissen op koude terpen in Friesland. Aan bezoekers van de post daar; een van hen is predikant in een Vrije Oud Gereformeerde Gemeente geworden. Zij liet haar vader (en moeder!) toezingen uit Psalm 134. Ouderling J.B.K. Lanser sprak vervolgens namens de kerkenraad van Lisse en sloot de bijeenkomst daarna af. Aansluitend was er in de evangelisatiepost 'Bij de Bron' te Alkmaar gelegenheid tot felicitatie, daar werd door velen gebruik van gemaakt'. Tijdens de receptie verraste de kinderbijbelclub de evangelist met een bijdrage in woord en zang. De volgende morgen sprak Baan in de zondagse samenkomst in Alkmaar over de tekst 'De vreze des Heeren is het beginsel der wijsheid'.

Uw beginsel wel gering...

Verlag herdenkingsdienst 125-jarig bestaan Geref. Gemeente Meliskerke

Kerkenraad
Gereformeerde
Gemeente
Meliskerke

Op zondagmorgen 25 september mochten we als Gereformeerde Gemeente van Meliskerke samenkomen in een herdenkingsdienst in verband met het 125-jarig bestaan van de gemeente. In deze dienst ging onze predikant, ds. S. Maljaars, voor.

Hij bepaalde ons bij Job 8:7: 'Uw beginsel zal wel gering zijn, maar uw laatste zal zeer vermeerderd worden'. Het thema van de preek was: 'Een woord waaruit verwachting spreekt'. Naar aanleiding van de tekst werd de gemeente erop gewezen dat dit woord: 1. gezegd is door een vriend van Job; 2. beloofd werd aan een voorganger in Meliskerke; 3. vervuld wordt in de gang van Gods Kerk.

1. De tekst is een woord van Bildad, de vriend van Job. Deze woorden zijn wel treffend, maar worden naar Job toe verkeerd gebruikt. Toch ligt in deze woorden onderwijs. Het beginsel is belangrijk, ook al is het klein. Het zal vermeerderd worden. Dit woord leert ons dat we bedelaars aan Gods troon moeten worden, maar geeft ook verwachting aan.

2. Deze woorden uit Job 8 werden door de Heere gelegd in het hart van oefenaar Jan Vader, de eerste voorganger van de gemeente. Hij hield rond 1890 godsdienstoefeningen in Meliskerke en heeft zelfs het eerste kerkje grotendeels bekostigd. Op 14 september 1891 werden de eerste kerkenraadsleden door ds. E. Franzen bevestigd. Daarmee was de instituering van de gemeente een feit. Het was maar een klein aantal kerkgangers dat de kerkdien-

sten bezocht. In die tijd werd oefenaar Vader bepaald bij Job 8:7 en kreeg hij hoop voor de gemeente. De vervulling van deze belofte heeft hij echter zelf nooit meege maakt. Het beginsel was er wel, maar de vermeerdering heeft Jan Vader niet gezien. Bij zijn sterven was van de gemeente bijna niets meer over. Kort daarna kwam echter de jonge oefenaar G.H. Kersten naar Meliskerke. Het aantal kerkgangers nam toe en er kwam een opleving in het geestelijk leven. Na ds. Kersten volgden andere voorgangers en groeide de gemeente verder. Dan is zichtbaar geworden in uiterlijke zin: '...maar uw laatste zal zeer vermeerderd worden'. De Heere heeft onder ons ook Zijn genadewerk verheerlijkt in de bekering van zondaren en in de oefening van Zijn volk. Er moeten er ook nu nog toegebracht worden. Er liggen gebeden van ons voorgelacht voor het nageslacht. Maar het is voor ieder zo'n persoonlijke zaak. Zijn wij er ook mee werkzaam?

3. De woorden zien ook op de gang van Gods Kerk. Die Kerk wordt vermeerderd in de wereld. Het beginsel is gering, zoals de Heere Jezus aangaf in de gelijkenis van het mosterdzaad. Op de Olijfberg waren er elf discipelen, korte tijd later werden er 3000 toegedaan en het wordt een schare die niemand tellen kan. De opwas geldt ook in het leven van Gods volk, waar de vermeerdering er is als het zuurdesem. Er wordt een nieuw beginsel in het hart gelegd: Een stil heimwee en een droefheid naar God. Dat beginsel moet tot opwas komen. Dan moet het heen naar de vaste Grond, Jezus Christus. Gods Zoon Zelf ging ook in een weg door de diepte naar de vermeerdering. Als Zijn ziel Zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zal Hij zaad zien. De Heere bereidt Zijn kinderen toe op de volkomen zaligheid, de laatste vermeerdering. Met verschillende voorbeelden vanuit de geschiedenis van de gemeente werd deze gang van Gods kinderen duidelijk gemaakt.

Nu zijn we in 2016 en dan is het de wens dat de Heere dit woord onder ons nóg wil vervullen. Bij mensen is er geen verwachting, maar bij God vandaan kan het. Vraag het de Heere: 'Zo doe U ook aan mij'.

Tijdens een gemeenteavond op vrijdag 23 september is een jubileumboek gepresenteerd, met de titel: "Troost Mijn volk". Dit boek bevat een korte historische schets, 2 oefeningen van Jan Vader en 9 preken van de predikanten die Meliskerke dienden. Het is te koop bij de boekhandel. Prijs is € 14,95 (excl. verzendkosten).

Gereformeerde Gemeente Sprang- Capelle 75 jaar

Op 25 oktober is het 75 jaar geleden dat de Gereformeerde Gemeente te Sprang-Capelle werd geïnstitueerd. 's Avonds wordt daar tijdens een herdenkingsdienst bij stilgestaan. Voorganger in deze dienst is de consulent, ds. E. Bakker.

J.P. Sinke,
Krabbendijke

Anvankelijk kerken de in Sprang-Capelle woonachtige leden van de Gereformeerde Gemeenten in Meeuwen, aan de overkant van de Bergsche Maas. Nadat M. van Pelt in 1935 tot 'ouderling voor Sprang-Capelle' is gekozen, vergadert men voortaan apart en wordt er een afdeling van Meeuwen gevormd. Als plaats van samenkomst fungeert een houten gebouwtje aan de Hoogevaart in Vrijhoeve-Capelle, dat in opdracht van mej. P. Penning, een zuster van de bekende schrijver L. Penning, is gebouwd, en waarin zij predikanten van verschillende signatuur laat voorgaan. Hoewel het er 's zomers vaak erg warm is en 's winters vaak erg koud, komt men er toch zo'n zestien jaar bijeen.

Onderlinge verhouding

De eerste jaren zijn niet eenvoudig voor de afdeling in Sprang-Capelle. Hoewel de opkomst niet tegenvalt, laten de onderlinge verhoudingen te wensen over. De kerken-

raad van Meeuwen is echter niet in staat dit probleem op te lossen en wenst 'dat de Heere de harten zou willen neigen om voor elkaar de minste te willen zijn en dat Zijn vreze mocht bewerken wat van onze zijde niet mogelijk is'.

Nadat de afdeling ondanks alle strubbelingen toch enige groei heeft laten zien en voldoende levensvatbaar is gebleken, vindt op 25 oktober 1941 de instituering tot zelfstandige gemeente plaats. Ds. Chr. van de Woestijne bevestigt J. Haverhals en H. van der Kolk tot ouderling en L.E. van Pelt en H.A. Rijkers tot diaken. Ten tijde van de instituering bestaat de gemeente uit 27 leden en 45 doopleden. Tijdens de Tweede Wereldoorlog gaat ds. W.C. Lamain regelmatig voor. Diaken Rijkers zorgt er dan voor dat hij niet met lege handen naar Rotterdam terug hoeft te keren. Omdat de predikant na afloop van de dienst direct naar de trein moet, neemt hij de ontvangen spullen altijd mee naar het kerkgebouw. Zo staan er tijdens een weekdienst eens twee koffers onder

de preekstoel met als inhoud een geslacht kalf!

In de loop van 1944 ontstaat er onzekerheid over het gebruik van het kerkgebouw. Hoewel dit aanvankelijk nog gewoon kan worden voortgezet, wordt de huur enkele jaren later definitief opgezegd, waarna er naar een ander onderkomen moet worden omgezien. Omdat er geen geschikt gebouw gevonden wordt, valt in 1950 het besluit om aan de Julianalaan tot nieuwbouw over te gaan. Op 11 mei 1951 neemt ds. M. van de Ketterij het nieuwe kerkgebouw (met 210 zitplaatsen) officieel in gebruik met een preek over Genesis 26:24: 'En de HEERE verscheen hem in denzelfden nacht en zeide: Ik ben de God van Abraham, uw vader; vrees niet, want Ik ben met u; en Ik zal u zegenen en uw zaad vermenigvuldigen om Abrahams, Mijns knechts wil'. Voor de begeleiding van de gemeentezang is er inmiddels een orgel aangeschaft bij de firma Goldsmeding te Amsterdam.

Evangelisatiepost Tilburg

Bij de kerkelijke verwickelingen van 1953 gaat het grootste deel van de leden over naar de Gereformeerde Gemeenten in Nederland. Van de 140 leden en doopleden blijven er maar 51 het kerkverband trouw. Opmerkelijk is echter dat zij het kerkgebouw in bezit houden. Dankzij de financiële steun van een aantal zustergemeenten en particulieren kunnen de lasten van de nieuwbouw toch worden opgebracht. 'Het is de behoefte van de gemeente te Sprang-Capelle hiervoor dan ook haar hartelijke dank te betuigen', zo schrijft de kerkenraad in De Saambinder (3 februari 1955).

In 1980 wordt de evangelisatiepost te Tilburg als afdeling bij Sprang-Capelle ondergebracht. Sindsdien maken de evangelisten als 'ouderling met een bijzondere opdracht' deel uit van de kerkenraad van de Brabantse gemeente.

In 1982 wordt het kerkgebouw uitgebreid met een vergaderzaal. Een jaar later wordt er een 'nieuw' orgel in de kerk geplaatst, in 1942 door J. de Koff en Zn. gebouwd voor de Hervormde kerk te Bruchem en vanaf 1980 door een aantal gemeenteleden gerestaureerd, uitgebreid en van een nieuwe kast voorzien.

Hoewel er met enige regelmaat een beroep wordt uitgebracht (de laatste jaren samen met de gemeente Meeuwen), is de gemeente nog steeds vacant. Momenteel bedraagt het aantal leden 73 en het aantal doopleden 59.

Boekennieuws

"Zie, jouw koning komt", J. Kriekaard; uitg. Om Sions wil, Alblasserdam; ISBN 978-94-91586-63-7 (deel 1), 978-94-91586-79-8 (deel 2), 978-94-91586-06-4 (deel 3), 978-94-91586-57-6 (deel 4), 978-94-91586-86-6 (deel 5); prijs per deeltje € 9,10.

Zie, jouw koning komt

Om de heilsfeiten dichter bij jongeren te brengen geeft uitgeverij Om Sions wil een vijfdelige serie boekjes uit, getiteld "Zie, jouw Koning komt". De schrijver van deze serie, J. Kriekaard, als godsdienstdocent verbonden aan het Driestar College te Gouda en ook betrokken bij de catechese aan jongeren, is hierin geslaagd. In het eerste deel, "Schakels naar Kerst", komen veel beloften van de Zaligmaker, door het Oude Testament heen, aan de orde. Achtereenvolgens zien we schakeltje na schakeltje een hele ketting van heenwijzingen naar de komende Verlosser langskomen. Van het eerste schakeltje, het werkverbond, gaat het door de diepte van de zondeval naar de moederbelofte. Daarna gaat het verder langs Seth, Noach, de aartsvaders en Juda naar de profeten. Steeds helderder worden de contouren van de komst van de Koning.

De schrijver weet op eenvoudige en heldere wijze deze lijn voor jongeren te schilderen. Bij elk hoofdstukje staan Bijbelgedeelten, een berijmde psalm en enkele gespreksvragen vermeld. Zo is ook de opzet van de vervolgende deeltjes, die achtereenvolgens handelen over Kerst ("Een Kind is ons geboren"), Goede Vrijdag ("Op weg naar het kruis"), Pasen ("Hij is opgestaan") en Hemelvaart en Pinksteren ("Mijn vrede geef ik u").

De schrijfrant van de auteur maakt duidelijk dat hij veel met jon-

geren omgaat. De boekjes laten zich dan ook goed lezen, mede doordat de tekst in korte stukjes is geknipt. De bladspiegel is rustig en overzichtelijk. Regelmatig spreekt de schrijver de jongere pastoraal aan. Een voorbeeld daarvan, naar aanleiding van het zoeken van de vrouwen op de Paasmorgen: 'Misschien zoek je Jezus, terwijl je het nog goed in de zonden uit kunt houden. Stop daar mee! Het is moeilijk om te breken met de zonden. Het gaat vanuit jezelf ook nooit lukken. Daar heb je Koning Jezus voor nodig. Kom, buig je hoofd voor Hem!'

Met ds. D.W. Tuinier, die het Voorwoord in deel 1 verzorgt, spreek ik de hartelijke wens uit dat de Heere de inhoud van deze serie zegent, tot eer van Zijn Naam en tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk onder onze jongeren.

H. Schipper, Hendrik-Ildo-Ambacht

"Karakter of geloof?", H. van Groningen; uitg. Den Hertog, Houten; ISBN 978 90 331 2734 2, 107 blz., € 11,50.

Karakter of geloof

Mensen hebben verschillende karakters. Mensen spreken verschillend over geloof. De een is meer een gevoelsmens, de ander meer een verstandsmens. De een is open, terwijl de ander over persoonlijke zaken gesloten is.

De uitgave "Karakter of geloof?" is geschreven door H. van Groningen, directeur van de Stichting De Vluchtheuvel en ouderling in de gemeente van Kapelle-Biezeling. Hij schrijft op deskundige en betrokken wijze. Deskundig verwoordt hij zaken rond het karakter. Aanleg en opvoeding, de mens als schepsel en als gevallen zondaar, wat vorming en ook wat genade vermogen. Er wordt ingegaan op 'zo ben ik nu eenmaal', en op de verantwoordelijkheid van ieder mens. Wezenlijke zaken stelt de schrijver helder en eerlijk aan de orde, juist ook in het licht van wat vandaag in de samenleving aan de orde is en wat Gods Woord ons voorhoudt.

Er wordt ook op heel betrokken wijze geschreven. Over karakter en over zaken van het geloof. Dat er op dit terrein vragen leven, is herkenbaar. Soms lijkt de schrijver aarzelende lezers graag van hun geloof, zo zijnde bij hun karakter, te willen overtuigen. In zijn 'gunning' belicht hij zaken als de nodiging, de mogelijkheid vanuit de genade en de menselijke verantwoordelijkheid nadrukkelijk. Bijvoorbeeld vanuit DL III/IV,8. Op het vervolg van DL II/IV - niet komen is schuld (par. 10), wel komen is enkel genade (par. 11) en

hoe de Heere dit uitwerkt in het hart der Zijnen (par. 11,12) - wordt echter niet, of elders ten dele ingegaan.

Zo is er helaas meer eenzijdigheid. De blijdschap van het geloven krijgt accent en wordt gesteld tegenover dat weleens veel van droefheid gesproken zou worden. Zo wordt bijvoorbeeld in het aanhalen van de geschiedenis van Zachéüs zijn blijdschap sterk benadrukt en vanuit andere Schriftplaatsen uitgebreid. Maar dat Zachéüs komt tot een breuk met de zonde en zich in die belijdenis stelt onder het zwaarste van het oordeel van de wet, wordt niet genoemd.

Meer evenwicht zou het geschrevene aan zeggingskracht doen winnen. En daarmee mensen met vragen op dit terrein meer overtuigend kunnen helpen. Onder de onmisbare leiding van Geest en Woord.

ds. P. Mulder, Geldermalsen

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Aangenomen:

Naar Oud-Beijerland, ds P. Melis te Ermelo.

Beroepen:

Te 's-Gravenzande,
ds. J. IJsselstein te Kampen;
Te Hilversum,
ds. G.W.S. Mulder te Zoetermeer;
Te Katwijk aan Zee,
ds. A.T. Huijser te Sliedrecht;
Te Markham (Canada), ds. E.C. Adams te
Corsica (South Dakota, Verenigde Staten);
Te Ouddorp, ds. M. Karens te Werkendam.

Bedankt:

Voor Barendrecht,
ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord;
Voor Bodegraven en voor Oostkapelle,
ds. S.W. Janse te 's-Gravenpolder;
Voor Dordrecht,
ds. G.W.S. Mulder te Zoetermeer;
Voor Leiderdorp, ds. B. Labee te Veenendaal;
Voor Middelharnis,
ds. W.J. Karels te Hardinxveld-Giessendam;
Voor Nieuwerkerk (Zld)
en voor Ridderkerk-Slikkerveer,
ds. J. van Rijswijk te Aalburg;
Voor Rotterdam-IJsselmonde,
ds. G. Hoogerland te Stolwijk;
Voor Terwolde-De Vecht,
ds. A. Verschuure te Scherpenzeel (Gld);
Voor Waardenburg,
ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom.

BEVESTIGING/INTREDE KANDIDAAT M.H. SCHOT TE H.I. AMBACHT

Woensdag 7 september was een dag van blijdschap, maar ook van verwondering voor de gemeente van Hendrik-Ido-Ambacht. Op die dag werd kandidaat M.H. Schot bevestigd als nieuwe predikant van onze gemeente. De middagdienst werd geleid door ds. P. Mulder, die als tekst voor de prediking had: 'En in Zijn Naam gepredikt worden bekering en vergeving der zonden' (Lukas 24:47a). Ds. bepaalde ons bij: Christus' predikopdracht aan Zijn dienaren, het gezag (de oorsprong of grondslag) van deze prediking (in Zijn Naam) en de inhoud van deze prediking: bekering (wat Luther vertaalt met 'boete') en vergeving der zonden.

De prediking is vandaag het middel bij uitstek, waardoor de Heere onderwijst. Christus ging de dood in om aan het recht Gods te voldoen. Om de vloek der wet te dragen en weg te dragen. Om de schuld van al de Zijnen te betalen. Opdat al Gods deugden volmaakt opgeluisterd worden.

Het doel van ons leven is God te verheerlijken. De Heilige Geest leert ons door de prediking van het Woord dat wij onbekwaam, onmachtig en onwillig zijn. En zo wil de Geest door de prediking heen werken naar Christus. Zijn Naam moet gepredikt worden. 'Bekeert u'. Dat is de opdracht. Dat is de eis. Dat wordt gepredikt. De prediking van deze Naam en van de bekering en vergeving der zonden moet tot iedereen uitgaan. En daarbij is de toepassende werking van de Heilige Geest zo nodig! Bid daarom om die Geest! In zijn toespraak na de bevestiging zei ds. Mulder o.a. het volgende: De Heere heeft u rijk bewelddigd en Hij zegene u en stelle u tot een zegen. Hij gedenke u in alle dingen. Zijn wil is geschied! Dat Zijn Koninkrijk moge komen. Dat Zijn Naam geheiligd worde. Aan de handoplegging namen deel: ds. B. van der Heiden, ds. A. Moerkerken, ds. G.J. van Aalst, ds. W. Visscher en ouderling D. Dubbeld.

In de avonddienst deed ds. Schot intrede met de tekst, 'Zo lang Ik in de wereld ben, zo ben Ik het Licht der wereld' (Johannes 9:5) Het thema was: Christus, het Licht der wereld, Hij is in de wereld en Hij schijnt in de wereld. De Heere Jezus doet een wonder, een teken, en aan de hand van dat teken gaat Hij uitleggen, wat Hij met de woorden, die Hij gesproken heeft, bedoelt. Hij had laten zien Wie Hij is en dat Hij van God gezonden was. De Heere Jezus vergelijkt hier de wereld met een blinde, want de wereld ligt in het boze. Wij zien van nature niet Wie God is. Wij zien Zijn deugden niet, dat Hij heilig en rechtvaardig is. Dat Hij een goede God is. We zien ook niet dat we zonden doen. We zien niet dat we zonde zijn. De Heere Jezus, het Licht der wereld, gaat een Drieëinig God verheerlijken. Eenmaal zullen we van alles wat we hier doen, rekenschap moeten geven. Er zal betaald moeten worden en dat kunnen we niet. Maar de Heere heeft Zijn Zoon gezonden, opdat Hij die straf zou dragen. Hij heeft Zijn knechten gesteld tot een klein licht om dat

Licht te laten schijnen. Ook nu nog worden blinden ziende gemaakt, worden vijanden de ogen geopend, opdat ze hun vijandschap zouden zien. Dat ze zich bekeren zouden. Christus gaat de werken Gods openbaren. Hij maakt die blinde bekend met zijn kwaal door modder te nemen, beeld van de zonde, en dat op zijn ogen te strijken. Als Gods Geest ons hart gaat verlichten, zien we daar één en al modder, vuiligheid. Maar de wet alleen prediken maakt niet zalig. We kunnen Gods wet nooit meer onderhouden.

Daarom moest die blinde naar het badwater Siloam. Daarin moest hij zich gaan wassen. Dat badwater was een beeld van Christus, de Fontein des levens, Die gezonden is. Als u erachter gekomen bent dat u blind bent, dan is er maar één Weg, één Naam gegeven onder de hemel, en dat is deze Christus. De blinde gaat - hij wast zich - hij ZIET. Zo legt Christus uit wat Zijn werk is hier op aarde en waarom Hij gekomen is. De Heere wil Zijn volk herscheppen naar Zijn beeld, opdat het Hem weer zou dienen. En dat begint met ziende te worden.

Na de dienst werd de predikant toegesproken door consulent ds. B. van der Heiden namens de classis Ridderkerk en de PS Zuid-West, ds. G.J.N. Moens namens het curatorium, burgemeester J. Heijkoop van Hendrik-Ido-Ambacht namens de burgerlijke gemeente, student J.B. Huisman namens de Theologische School en ouderling D. Dubbeld namens de gemeente.

Kerkenraad Gereformeerde Gemeente H.I. Ambacht.

VERSLAG VOORTGEZETTE VERGADERING CLASSIS MIDDELBURG 9 SEPT. 2016 TE VLISSINGEN

Ds. S. Maljaars opent als preses van deze vergadering op de gebruikelijke wijze. Besloten wordt om geen brief over de forse verhoging van de begrafenistarieven naar de burgerlijke gemeenten te sturen als classis, omdat het erg divers ligt en een brief van de classis juist verwarring kan geven. Beter is het om als plaatselijke gemeente hierover in gesprek te gaan; omdat dit vooral op het vlak van de politiek ligt, kan dit beter via de SGP-gemeenteraadsfracties lopen. Van de Classicale Evangelisatie Commissie is een brief ontvangen met het jaarrapport

over 2015 en de financiële verantwoording van 2015.

Een afgevaardigde vraagt hoe het gaat met een positief saldo. Is dit geormerkt geld voor Merksem, of verdwijnt dit in de algemene middelen? Dit blijft volgens CEC-lid H. Maljaars bestemd voor Merksem.

Ds. Baaijens geeft als voorzitter van de 'commissie juni 2016' een toelichting op het rapport van deze commissie betreffende de problematiek van de kerkelijke gemeentegrenzen. Hij vertelt kort hoe de commissie haar werk heeft gedaan. Hij wijst op het advies dat geformuleerd is en noemt ook de gewaardeerde bijdrage van ds. P. Mulder. Er wordt een nieuw mandaat voor de vervolgc commissie geformuleerd. Ouderling M. Simons van Terneuzen wordt aan de commissie toegevoegd.

De vervolvergadering zal gehouden worden op 30 januari 2017 te Vlissingen, aanvang 9.30 uur. Tenslotte wordt de vergadering op de gebruikelijke wijze geëindigd door ouderling Coppoolse.

S. Riemens, scriba

VERSLAG VERGADERING CLASSIS GOES 19 SEPTEMBER 2016 IN SIONKERK TE GOES

De vergadering wordt op de gebruikelijke wijze geopend door de consulent van de roepende kerk van Kapelle-Biezeling, ds. D.W. Tuinier. Daarbij worden de volgende zaken gememoreerd.

Overleden:

- Op 8 september in de leeftijd van 80 jaar overleden de heer J. de Muijnck. Hij heeft de gemeente van Borssele als diaken gediend van 1971-1997.

Jubilea:

- Ouderling C. A. Hoekman van Kapelle-Biezeling was 40 jaar ouderling.
- Diaken J. Bart van Yerseke was op 7 april 25 jaar diaken.

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses: ds. A.J. de Waard, assessoren: ds. G. Bredeweg en ds. D.W. Tuinier, scriba: ouderling S. Boogaard en quaestor: ouderling L.J. Goud.

Naar aanleiding van het Jaarverslag van de Protestantse Interkerkelijke Commissie t.b.v. Geestelijke Verzorging in de Ziekenhuizen en Tehuizen in Goes komen de zondagse diensten in Ter Valcke in Goes ter sprake. Een predikant heeft bij het vervullen van zondagse diensten een minder prettige ervaring. Als hij verzoekt om niet-ritmisch te zingen, wordt dit niet gehonoreerd. Bovendien zijn er meerdere vrouwen/meisjes van onze gemeenten, die geen hoofddekseel op heb-

ben. Het beste is dat die persoonlijk worden aangesproken.

In de Westerkerk te Goes wordt tweemaal per maand op zondag een samenkomst belegd ten behoeve van asielzoekers. Deze samenkomsten gaan uit van de kerkenraad van Kapelle-Biezeling. Verschillende afgevaardigden spreken de wens uit dat deze samenkomsten breder gedragen worden. De afgevaardigden van Kapelle zeggen dat dit ook de wens van hun kerkenraad is. De Classicale Evangelisatie Commissie zal op de volgende classisvergadering rapporteren. Naar de P.S. die gehouden zal worden op donderdag 13 oktober worden de volgende predikanten afgevaardigd: ds. G. Bredeweg, ds. S.W. Janse, ds. C.J. Meeuse en ds. C. Sonneveld. Verder worden gekozen: de ouderlingen J.A. Bliet, S. Boogaard, L.J. Goud en A.J. de Kraker.

Het jaarverslag van de Classicale Evangelisatie Commissie over 2015 is ter tafel. Het geeft een indruk van de vele werkzaamheden in Merksem.

Tijdens de rondvraag deelt de scriba mee dat hij met ingang van de vergadering in januari 2017 het scribaat wenst neer te leggen.

De kerkenraad van Kortgene wordt aangewezen als roepende kerk om de classis samen te roepen op woensdag 11 januari 2017 om 19.30 uur in de Sionkerk te Goes. Ouderling Van Dijk van Kapelle-Biezeling beëindigt de vergadering op de gebruikelijke wijze.

S. Boogaard, scriba

VERSLAG VERGADERINGEN CLASSIS DORDRECHT 29 AUGUSTUS 2016 EN 19 SEPTEMBER 2016

Ds. J. van Rijswijk, predikant van de roepende kerk Aalburg, opent de vergadering op de gebruikelijke wijze.

Hij heet in het bijzonder kandidaat M.T. Al-Chalabi en de vele belangstellenden die gekomen zijn voor het peremptoir-examen van de kandidaat hartelijk welkom. Als deputaat art. 49 D.K.O. zijn ds. G.J. van Aalst en ds. C. van Ruitenburg aanwezig.

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: ds. L. Blok, preses; ds. A.T. Huijser en ouderling N. van Rijswijk, assessoren; A. van Hartingsveldt, quaestor en ouderling J.A. de Ron, scriba.

Bij het vak dogmatiek wordt de kandidaat geëxamineerd door ds. G. Clements aan de hand van zijn scriptie over de Marrow controversy. Er wordt gesproken over de inhoud, de oorzaak, en misvattingen rond dit conflict. Het tweede deel van het examen handelt over de "komma" van Kohlbrugge. Bij het vak exegese, dat ds. D. de Wit examineert, staat het Bijbelgedeelte Galaten 4:1

t/m 7 centraal. Er wordt ingegaan op de lezers, de achtergrond, het thema, het gebruikte beeld en de betekenis van dat beeld.

Ds. P. Mulder neemt het examen kerkrecht af. Er wordt gesproken over de kerk, het recht en de regering van de kerk en de verschillende kerkstelsels.

Bij het vak kerkgeschiedenis, dat ook ds. P. Mulder examineert, komt de leer van Arius en zijn volgelingen ter sprake, het concilie van Nicea, de plaats en het werk van Athanasius, het concilie van Chalcedon, het leven en werk van Augustinus en de betekenis voor de kerk en het conflict tussen Augustinus en Pelagius.

Na de pauze houdt kandidaat Al-Chalabi zijn proefpreek naar aanleiding van 1 Petrus 1:3 en 4.

Het thema luidt: wederbarende genade Gods Onderverdeeld in drie gedachten:

1. De oorsprong van de wedergeboorte
2. De grond van de wedergeboorte
3. De vrucht van de wedergeboorte

Vervolgens wordt hem door de preses meegedeeld dat de classis en de deputaten unaniem hebben besloten om hem toe te laten tot de volle bediening van het Woord en de sacramenten.

In een persoonlijk woord merkt de preses op dat de lastbrief aangeeft dat zolang de Heere het leven spaart u aan de dienst des Heeren verbonden blijft. De Heere heeft wonderlijk gehandeld. Bij alle ontvangen beroepen heeft de Heere geleid naar Brakel. Van harte wenst de preses hem Gods zegen toe. Kort wordt er een aantal lijnen getrokken vanuit de geschiedenis van de koningin van Scheba, die heenwijzen naar de meerdere Salomo. Staande wordt kandidaat Al-Chalabi Psalm 134:4 toegezongen.

Ds. D. de Wit zal het mentoraat op zich nemen.

Ouderling N. van Rijswijk van de roepende kerk sluit het eerste deel van de vergadering op de gebruikelijke wijze.

**DE GROOTSTE ZONDAREN
HEBBEN DE BEKERING
HET MEEST NODIG.**

JOHN BUNYAN

Berichten

HERDENKING KERKHERVORMING

Amersfoort

Kerkhervormings- en zangavond op vrijdag 28 oktober, aanvang: 19.30 uur, in de Elimkerk van de Gereformeerde Gemeente te Amersfoort, m.m.v. Magnalia Dei, Laus Deo en Elimorkest. Collecte voor Inloophuis te Amersfoort.

Ede

Kerkhervormings- en zangavond op zaterdag 29 oktober, aanvang: 19.30 uur, in de Petrakerk van de Gereformeerde Gemeente te Ede, Lunterseweg 25, m.m.v. het gemeentekoor Sela, het koperensemble Hidi Brass en organiste Anne Opschoor. Collecte t.b.v. bouwfonds Gereformeerde Gemeente Ede en kliniek Hidi in Ethiopië.

Enkhuizen

Psalmzangavond, met als thema Kerkhervorming, op vrijdag 28 oktober, aanvang 19.30 uur, in de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Enkhuizen. Algehele leiding: ds. G. Heijkamp, M.m.v. een samengesteld kinderkoor en organist Herman van Vliet. Collecte t.b.v. schulddelging kerkgebouw.

Geldermalsen

Kerkhervormings- en zangavond op zaterdag 29 oktober, aanvang 19.30 uur, in de Bethelkerk van de Gereformeerde Gemeente van Tricht-Geldermalsen, Laan van Leeuwenstein 10 te Geldermalsen.

Bijbelse- en kerkhistorische toespraken door ds. P. Mulder en student M. Blok. Naast samenzang levert het gemengd koor De Lofstem een bijdrage. Collecte voor Deputaatschap Bijbelverspreiding.

Goes

Kerkhervormings- en zangavond op zaterdag 29 oktober. Aanvang: 19.30 uur, m.m.v. het mannenkoor De Lofzang uit Goes en organist Jos Oreel. Spreker: ds. S.W. Janse. Collecte t.b.v. Deputaatschap Evangelisatie.

Ridderkerk

Kerkhervormings- en psalmzangavond op vrijdag 28 oktober, aanvang 19.45 uur, in de Bethelkerk, Anjerstraat 2 te Ridderkerk. Leiding: ds. G. Pater. Spreker: student H.J.

Agteresch. Collecte t.b.v. Stichting Vrienden van Heidelberg en Dordrecht.

ISRAËL- EN KERKHERVORMINGS-ZANGAVOND TE MIDDELBURG

Israël-, kerkhervormings- en psalmzangavond op 29 oktober, aanvang: 20.00 uur, in de Ter Hoogkerk, Willem Teelinckstraat 3 te Middelburg, m.m.v. gemengd koor Sursum Corda en dhr. Kruis, orgel. Algehele leiding: ds. J.M.D. de Heer.

DIA- EN ORGELAVOND IN BARNEVELD

Dia- en orgelavond op vrijdag 11 november, aanvang: 19.30 uur, in het schoolgebouw van het Johannes Fontanus College te Barneveld, Wethouder Rebellaan 135, m.m.v. Rien Mouw die dia's van/over de Veluwe vertoont en Pieter Heykoop die het geheel begeleiden zal op orgel. Ook zal er samenzang zijn. Entree € 5,- p.p. Inlichtingen en aanmelden bij fam. A. Morren, Deijliuslaan 22, 3772 NS Barneveld, tel. 0342-422641 of e-mail dia@aartdebloemenman.nl Collecte t.b.v. clubwerk afd. Veluwe van Helpende Handen.

VERKOPINGEN

Genemuiden

Verkoping door de vrouwenvereniging Wees een zegen te Genemuiden op zaterdag 29 oktober, van 10.00-14.00 uur, in de Jachin Boazkerk, Taghof 3. De opbrengst is t.b.v. Kerk, Zending en Evangelisatie.

Goes

Verkoping door de vrouwenvereniging Tryfosa te Goes op zaterdag 5 november, van 9.00-13.00 uur. Locatie: zalen en kerkplein Sionkerk, ingang Graaf Adolfstraat. De opbrengst is voor verschillende goede doelen.

Krabbendijke

Verkoping door de vrouwenvereniging Weest een zegen te Krabbendijke op woensdag 16 november, van 14.00-16.30 uur en van 19.00-20.00 uur, in het verenigingsgebouw van de Gereformeerde Gemeente, ingang Dorpsstraat.

Oudemirdum

Verkoping door de vrouwenvereniging Niet in eigen Kracht te Oudemirdum op zater-

dag 29 oktober, van 9.30-15.00 uur, in het verenigingsgebouw van de Gereformeerde Gemeente, Huningspaed 3. De opbrengst is t.b.v. Kerk, Zending, Evangelisatie enz.

Poortugaal

Verkoping door de vrouwenvereniging Dorcas te Poortugaal op zaterdag 29 oktober, van 10.00-14.00 uur, in de kerk van de Gereformeerde Gemeente, Achterweg 11. De opbrengst is t.b.v. Zending, Evangelisatie en Bijzondere Noden.

Ridderkerk

Verkoping (bij opbod) door de zendings- en evangelisatiecommissie i.s.m. de vrouwenvereniging te Ridderkerk op vrijdag 11 november, in de Bethelkerk, Anjerstraat 2. Opening om 14.30 uur door ds. G. Pater. De opbrengst is t.b.v. Zending en Evangelisatie.

Rotterdam-Zuidwijk

Verkoping door de vrouwenvereniging van de Gereformeerde Gemeente te Rotterdam-Zuidwijk op zaterdag 29 oktober, van 10.00-14.00 uur, in de Bethelkerk, Langenhorst 104.

REÛNIE +16 JV TE BOSKOOP

Heeft u op onze JV gezeten tussen 1966 en 2016 en geen uitnodiging gekregen voor de reünie t.g.v. het 50-jarig bestaan van Sola Scriptura? Meld u dan aan **vóór 31 oktober**. De reünie is op 10 december van 15.00-17.00 uur. Aansluitend is er de mogelijkheid om te blijven eten. De reünie is gratis, voor de maaltijd vragen wij € 10,- per volwassene en € 5,- per kind. Aanmelden via jv-solascriptura@live.nl

Wilt u duidelijk aangeven of u alleen voor de reünie komt of ook voor de maaltijd en met hoeveel personen (volwassenen/kinderen)?

TOERUSTINGSCURSUS OMGAAN MET PSYCHISCHE NOOD

De werkgroep Shalom, onderdeel van de Stichting Hulpverlening in de PS Zuid, start op 31 oktober een toerustingscursus Omgaan met psychische nood. De cursus biedt toerusting voor bezoekwerk aan mensen met psychische problemen en in situaties van rouw en verlies.

Cursusplaats: Kapelle

Periode: okt. 2016 - mei 2017

Aantal cursusavonden: negen maandagavonden

Tijd: 19.45 tot 22.00 uur

Certificaat na afronden van de cursus.

Verdere info: www.werkgroepshalom.nl

Aanmelden of contact via e-mail: info@werk-groepshalom.nl of tel. 0113-342052 (Maja Weststrate).

NOODHULP IN HAÏTI EN CUBA

De verwoestende orkaan Matthew richtte op woensdag 6 oktober jl. grote schade aan in delen van het Caribisch gebied. De landen Haïti en Cuba zijn het zwaarst getroffen. De orkaan raasde over het land met windsnelheden die 230 km per uur haalden en lieten grote ravages achter. Er zijn vele slachtoffers te betreuren en veel huizen zijn verwoest. De bevolking van het toch al arme, instabiele Haïti en communistische Cuba is zwaar getroffen.

Bijzondere Noden wil, als de handen van de kerk, graag hulp bieden in deze nood en bij de wederopbouw van deze landen. Daarbij zullen we zoveel mogelijk samenwerken met lokale kerken of christelijke organisaties. In Haïti verleenden we na de aardbeving in 2010 veel hulp en vandaag de dag zijn we nog steeds aanwezig in het land. Nu is het land opnieuw zwaar getroffen en is er opnieuw extra steun nodig.

In de kleine christengemeenten in het oosten van Cuba is er vanwege de orkaan ook veel schade. Voor deze gemeenten is deze schrijnende situatie bij uitstek een gelegenheid om het Woord dat zij belijden in de praktijk te brengen. De te verlenen noodhulp zal in Cuba dan ook voornamelijk via deze gemeenten lopen waarbij ze gemobiliseerd worden om hulp te verlenen in eigen dorpen. Hierbij

werken we samen met de Spaanse Evangelische Zending (SEZ).

Graag willen daarom ook uw betrokkenheid vragen, zowel door het persoonlijk gebed alsook door middel van bijvoorbeeld een gift. Op onze website zullen wij regelmatig update-berichten plaatsen. Kijk op: www.bijzonderenoden.nl/noodhulphaiticuba

Uw bijdrage kunt u overmaken naar NL52 INGB 0000 3074 47 onder vermelding van "Noodhulp Haïti en Cuba". Bij voorbaat zeggen wij u hartelijk dank voor uw medeleven. J. Drost, algemeen secretaris Bijzondere Noden

BIJEENKOMST AVGG TE GOUDA

Op zaterdag 5 november organiseert de Adoptievereniging Gereformeerde Gezindte (AVGG) een bijeenkomst in de congreszaal van Driestar Educatief, Burgemeester Jammessingel 2 te Gouda. Aanvang: 14.00 uur, afsluiting: 16.30 uur. In deze bijeenkomst worden vijf workshops georganiseerd. Zowel leden als belangstellenden zijn hartelijk welkom.

Voor vragen: bij de secretaris dhr. J.C. Alderliesten, tel. 0180-520232 of e-mail: info@avgg.nl Zie ook website: www.avgg.nl

ABORTUS, DE GEWOONSTE ZAAK VAN DE WERELD?

Eén op de zeven. Dat is het aantal zwangerschappen dat op dit moment wordt beëindigd door abortus. Dertigduizend kinderen per jaar krijgen niet de mogelijkheid om het levenslicht te zien. Een afschuwelijke prak-

tijk die indruist tegen wat Gods Woord ons leert. Daarom willen we in de Week van het Leven, die zal plaatsvinden van 7 november tot en met 12 november, aandacht vragen voor de beschermwaardigheid van het leven. Dit doen we door middel van bijvoorbeeld opinieartikelen en een radiocampagne. Daarnaast zetten we ook in de Tweede Kamer dit onderwerp op de agenda door het uitbrengen van een politiek voorstel, waarin we willen aansturen op meer (gespecialiseerde) zorg voor vrouwen die een abortus overwegen en meer nazorg voor vrouwen die een abortus hebben ondergaan.

Het blijkt echter heel moeilijk om voor dit onderwerp aandacht te vragen. Seculiere media houden zoveel mogelijk de boot af als we willen ageren tegen de abortuspraktijk en de keuzevrijheid die helemaal zo vrij niet blijkt te zijn. De stem van het ongebooren leven lijkt te worden gesmoord.

Daarom willen wij u graag oproepen tot gebed voor de Week van het Leven. Ons werk zal tevergeefs zijn zonder de zegen van God, de Gever van het Leven. Wat zou het mooi zijn als de Week van het Leven op zondag 6 november 2016 al begint met voorbede in de gemeenten en huiskamers!

Abortus is niet gewoon en mag dat nooit worden. We hopen dat de Week van het Leven bij mag dragen aan dat besef in onze samenleving.

Wilt u meer weten over de Week van het Leven of de campagne steunen? Dat kan via onze website: www.weekvanhetleven.nl Platform zorg voor het Leven, bestaande uit o.a. NPV, RMU, VBOK, CU en SGP.

Kerkdiensten

ZONDAG 23 OKTOBER 2016

Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk;
Aalst 9.00 en 14.30 uur stud. H.E.P. Fortuyn;
Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam 15.30 uur ds. P. Mulder;
Apeldoorn 10.00 en 16.30 uur ds. R.A.M. Visser;
Arnhem 15.00 uur ds. A. Verschuure; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. G. van Manen;
Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. D. de Wit;
Berkenwoude 10.00 en 19.00 uur ds. W. Silfhout;
Bodegraven 10.00 uur ds. J.J. Tanis en 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. S.W. Janse; Boskoop 16.30 uur ds. J.J. Tanis;
Capelle a/d IJssel-Middelwatering 16.30 uur

(H.D.) ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 19.00 uur ds. H. Brons; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 19.00 uur ds. J.S. van der Net; Deventer 15.00 uur ds. A. Schreuder; Dinteloord 10.00 uur stud. J. de Kok; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 (dovendienst) en 19.00 uur (dovendienst) ds. M. Karens; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. H. Hofman; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Emmeloord 9.30 en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 17.30 uur ds. S. Maljaars; Enter 9.30 en 15.00 uur ds. S. Maljaars; Ermelo

9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goudswaard 18.00 uur ds. G. Clements; 's-Gravenhage 10.00 uur ds. J.S. van der Net en 16.30 uur ds. J. Driessen; 's-Gravenzande 9.30 uur ds. H. Paul; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Haamstede 14.30 uur ds. K. Boeder; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; Hilversum 19.00 uur ds. A. Schot; Hoedekenskerke 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Hoofddorp 15.30 uur ds. H.A. van Zetten; Hoogeveen 19.00 uur ds. J. IJsselstein; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Kampen 9.30 en 15.30 uur ds. J. IJsselstein; Katwijk aan Zee 10.00 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.00 uur ds. G.J. Baan; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruijningen 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. G. Bredeweg; Leerdam 10.00 en 18.00

uur ds. J. Schipper; Leiderdorp 15.30 uur ds. W. Harinck; Lelystad 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. G.J.N. Moens; Marknesse 15.30 uur stud. M. Blok; Meeuwen 9.30 en 15.00 uur stud. W. Mouw; Melissaant 18.00 uur (H.D.) ds. C. Harinck; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 14.30 uur ds. S.W. Janse; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Mijdrecht 10.00 en 15.30 uur ds. J.W. Verweij; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 19.00 uur ds. C. van Ruitenburch; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwer ter Aa 9.30 uur ds. J. Driessen; Nieuwerkerk 9.30 en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Nijkerk 14.30 uur ds. F. Mulder; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Oostburg 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. Gunst; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. J. van Belzen; Oostkapelle 9.30 en 16.00 uur stud. J.B. Huisman; Opheusden 10.00 en 17.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Oud-Beijerland 9.30 uur ds. G. Clements; Ouddorp 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Oudemirdum 9.30 en 14.30 uur ds. D.W. Tuijnier; Poederrijen 9.30 uur ds. M. Mondria en 14.30 uur ds. J. van Rijswijk; Poortugaal 15.00 uur ds. W.J. Karels; Poortvliet 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Puttershoek 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G. Pater; Ridderkerk-Slikkerveer 19.15 uur ds. H. Hofman; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. J. Mijnders en 16.00 uur ds. M.J. van Gelder; Rotterdam-Centrum 10.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi en 19.00 uur ds. L. Terlouw; Rotterdam-IJsselmonde 14.30 uur ds. G. Pater; Scherpenisse 9.30 uur en 18.30 uur stud. H.J. Agteresch en 14.30 uur ds. J. van Belzen; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Sint Annaland 14.00 uur stud. H.J. Agteresch; Slidrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 19.00 uur ds. B. Labee; Sprang-Capelle 14.30 uur ds. E. Bakker; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. G. Hoogerland; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 uur ds. G. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur stud. E.J. Boudewijn; Utrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Waarde 18.30 uur stud. J.B. Huisman; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. L. Blok; Wageningen 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Westkapelle 9.30 en 14.00 en 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; Wierden 15.00 uur ds. J. van Laar; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W.A. Zondag; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. A.J. de Waard; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 18.30 uur stud. W. Mouw; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 9.30 uur ds. M.J. van Gelder en

18.00 uur stud. H.E.P. Fortuyn; Zwolle 9.30 en 19.00 uur stud. M. Blok;

DINSDAG 25 OKTOBER 2016

Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. H. Hofman; Dirksland 19.30 uur ds. K. Boeder; Nisse 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Oosterend 19.00 uur ds. M. Mondria; Oosterland 19.30 uur ds. J. van Belzen; Scherpenzeel 19.30 uur ds. P. Blok; Sprang-Capelle 19.30 uur (herdenkingsdienst) ds. E. Bakker; Terwolde - De Vecht 19.30 uur ds. J. van Laar;

WOENSDAG 26 OKTOBER 2016

Aalburg 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Barendrecht 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Barneveld-Centrum 19.30 uur (voor de zending) ds. J.M.D. de Heer; Benthuizen 19.30 uur ds. C. Sonneveld; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Gouda 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Goudswaard 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur ds. W.J. Karels; Herkingen 19.30 uur ds. G. Pater; Hoogeveen 19.30 uur ds. E. Bakker; Middelharnis 19.30 uur ds. M. Mondria; Nieuw-Beijerland 19.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Opperdoes 19.30 uur ds. M. Joosse; Oud-Beijerland 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Puttershoek 19.30 uur ds. M. Karens; Rilland-Bath 19.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 14.30 en 19.30 uur ds. A. Verschuure; Sint Annaland 19.30 uur ds. W. Harinck; Soest 15.00 en 19.30 uur ds. W. Visscher; Waardenburg 19.30 uur ds. C. van Krimpen; Wierden 15.00 en 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 19.45 uur ds. J.S. van der Net; Zwolle 19.30 uur ds. C.A. van Dieren;

DONDERDAG 27 OKTOBER 2016

Barneveld-Centrum 14.00 uur (huw.bev.) ds. D. de Wit; Berkenwoude 19.30 uur ds. L. Blok; De Valk-Wekerom 14.15 uur (huw.bev.) ds. B.J. van Boven; Dinteloord 19.30 uur ds. A. Verschuure; Genemuiden 19.30 uur ds. C. Hogchem; Krim-

pen a/d IJssel 19.45 uur stud. H.J. Agteresch; Middelburg-Zuid 19.30 uur ds. A.P. Baaijens; Naaldwijk 19.45 uur ds. F. Mulder; Poederrijen 19.30 uur (hervormingsdienst) ds. P. Mulder; Scherpenisse 19.30 uur (tijdrede) ds. G. van Manen; Tricht-Geldermalsen 14.30 uur (huw.bev.) ds. P. Mulder; Uddel 19.30 uur ds. G.M. de Leeuw;

VRIJDAG 28 OKTOBER 2016

Genemuiden 13.15 uur (huw.bev.) ds. C. Hogchem; Kampen 15.00 uur (huw.bev.) ds. J. IJsselstein; Kootwijkerbroek 14.30 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; Lisse 14.30 uur (huw.bev.) ds. G.J.N. Moens; Middelburg-Centrum 14.15 uur (huw.bev.) ds. J.M.D. de Heer; Ooltgensplaat 15.00 uur (huw.bev.) ds. C. van Ruitenburch; Rijssen-Zuid 14.00 uur (huw.bev.) ds. A. Schreuder;

ZATERDAG 29 OKTOBER 2016

Krimpen a/d IJssel 19.45 uur (hervormingsdienst) ds. C. van Ruitenburch; Nieuwer ter Aa 19.30 uur (hervormingsdienst) ds. L. Terlouw;

EVANGELISATIE SAMENKOMSTEN ZONDAG 23 OKTOBER 2016

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. G. v.d. Breevaart; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 17.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Advertenties

Dringend woonruimte gezocht (gestoffeerd / gemeubileerd) voor moeder met twee jonge kinderen (vader voor studie in het buitenland). Evt. alleen voor in het weekend. Wie kan ons helpen of kent iemand met beschikbare woonruimte? Bij voorkeur (om en nabij) **Drechtsteden** regio. 06-81919330 / bakedoue@gmail.com

Dhr. Blijleven (21) **zoekt woonruimte Ede e.o.** Kerkelijk; GG. Ede. Voorkeur: rustige omgeving, eigen leefgedeelte. Tel. 06-44489078

Te huur gevr. in Opheusden e.o.: woning voor gezin met 3 kinderen. Voor periode van max. 1 jaar. 06 - 30 12 30 00

Jonge vrouw **zoekt zelfst. woonruimte** vanaf januari '17, **omgeving Dordrecht, Hoeksche Waard**. Tel. 0634560347.

Zoekt u oppas voor uw kind(eren)?
gastouderalien.nl / 0611931699

Uitgesneden teksten div. modellen
Info: tel. 06-16870314 of mail
houtsnijderdikkenberg@klikSAFE.nl

Luxe fotokaarten
voor elke gelegenheid
Scherpe prijs voor uw eigen vereniging
en/of goede doel.
www.scheurfotokaarten.nl

Open dag Kinderdagcentrum "De Schutse"

Op D.V. **donderdag 3 november** bieden wij u de gelegenheid om een kijkje te komen nemen op het kinderdagcentrum van 'De Schutse'. U bent van harte welkom van 10.00 tot 13.00 uur op Stationsstraat 28 in Kesteren. U kunt op de groepen kijken, waar de kinderen op dat moment dagbesteding ontvangen. Voor meer informatie is de maatschappelijk werkster aanwezig. Ook kunt u een kijkje nemen op de Sebaschool in Ochten, waar dagbehandeling geboden wordt aan kinderen met een ontwikkelingsachterstand.

Heeft u vooraf vragen? Ga dan naar www.deschutse.nu en vul het contactformulier in.

Begrafenisonderneming STAM
Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

Houtsnijwerk.nl
Uw trouwtekst in hout uitgesneden?
Tel. 0418-551383
www.houtsnijwerk.nl

Voor een zorgzame begeleiding

Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel

Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

Begrafenisonderneming Knuivers en van Setten

Voor Geldermalsen, Neerijnen, de Betuwe,
Veenendaal, Rhenen en Ede e.o.
Wij verzorgen *alleen* begrafenissen.
0619856085
www.knuiversenvanetten.nl
info@knuivers.com

Vakantiewoning "Haus Irmgard"

Gelegen op de Hunsrück (Duitsland)
± 25 km vanaf de moezel en ± 25 km
vanaf de Rijn. 25 slaappleatsen,
onderverdeeld in div. appartementen.
www.hausirmgard.nl
0049-67653799946

Ambtskleding Herenkleding Trouwkostuums

Geerts
herenkleding
Dorpsstraat 229,
3925 KC Scherpenzeel
tel. (033) 277 88 99
www.geertsherenkleding.nl

Begrafenisonderneming de Jongh

*Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begrafenissen*

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar.	Hardinxveld-Giessendam 0184 - 61 11 54
	Wardenburg 0418 - 65 20 39
	Werkendam 0183 - 70 10 17
H. de Jongh D.D.E. Melieste M.K. Ligthart A.J. van Lieburg	Dordrecht e.o. 078 - 641 27 40
	Nieuw-Lekkerland 0184 - 68 38 38

www.begrafenisondernemingdejongh.nl

Reformatorische vereniging voor ouders bij wie tijdens de
zwangerschap of kort na de geboorte kind(eren) zijn overleden
www.indeknopgebroken.nl tel. 06 - 49 499 499

Yerseke - Ger. Gem.
Zaterdag 22 oktober - 19.00 uur
Chr. Urker Visserskoor Crescendo
en Mannenkoor Ethan
Allen hartelijk welkom!

www.leevboerderijheterfdeel.nl

wonen

Leevboerderij Het Erfdeel

Algemeen Nieuw
Amsterdamse Vereniging
ANBI

HET ERFDEEL
Leefbaar wonen

- › Jongvolwassenen (18-26 jaar)
- › Begeleiding naar zelfstandigheid
- › Persoonlijk begeleidingstraject
- › Christelijke leefomgeving
- › Wonen op een groep
- › Geen reguliere zorginstelling

Werkensdijk 45
4251 PR WERKENDAM
T 0183 - 51 06 58

info@leevboerderijheterfdeel.nl
twitter.com/leevboerderij
facebook.com/leevboerderijheterfdeel

FamilyStream

'Uw persoonlijke noot voert de boventoon'

Dé reformatorische muziekstreamingdienst
boordevol hoogwaardige geluidskwaliteit.

Nu 1 maand gratis bij aanmelding via familystream.nl

HARKES
Begravenissen

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

begravenisverzorging
Den Hollander

Begravenissen in Den Haag, Westland, Gouda, Rotterdam, Vlaardingen en omstreken.
Wij verzorgen alleen begravenissen.

Dag en nacht bereikbaar.

 P.N. den Hollander
T. den Hollander
Tel. 010 - 4600509

www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

 BOEKEN EN MUZIEK
VAN DER BOOM

Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 48 26 14 - Fax (0187) 48 45 20
www.boekhandelvanderboom.nl

WILVORST
Trouwkostuums
Klein Kleding Sliedrecht

Hollands grootste in
klassieke stijlmeubelen!

BÉVÉ MEUBEL

Antwerpseweg 9, 2803 PB Gouda
Telefoon 0182-692111, www.beve-meubel.nl

RST
Zorgverleners

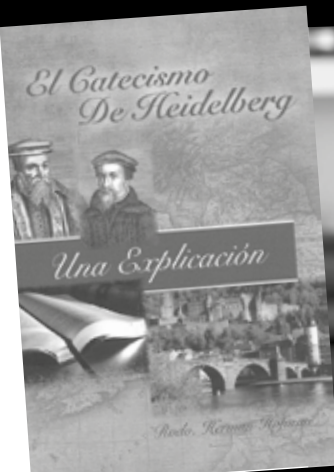
Verpleging & Verzorging

“Fijn dat ik nog thuis kan blijven wonen”

Verpleging & Verzorging door medewerkers met een reformatische identiteit, dat is **een vertrouwd idee**.
Meer informatie? www.rstzorg.nl
of bel 0342 - 42 23 24.

RST Zorgverleners biedt ook **kraamzorg** en **huishoudelijke hulp**

‘In de zendingspraktijk geboren. Ook voor Cuba nuttig!’

Bestuurslid ds. L. Blok
over catechismuspreken ds. H. Hofman

Najaarsactie

Boek: € 17,20
Porto: € 17,50
Totaal: € 34,70

Betaalt u mee?
NL65 RABO 0301 9573 63
t.n.v. SEZ - o.v.v.
Najaarsactie

Spaanse Evangelische Zending
Misión Evangélica Holandesa para España

SEZ, Postbus 273, 3370 AG Hardinxveld-Giessendam
tel. 0184 - 61 16 07 b.g.g. 06 - 48 77 63 96
e-mail: sez@kliksafe.nl
www.sez.st
shop.sez.st

De bestuursleden van de SEZ behoren tot de Prot. Kerk in Ned. (herv.), Herst. Herv. Kerk, Chr. Geref. Kerken, Geref. Gemeenten, Geref. Gemeenten in Ned. en Oud Geref. Gemeenten.

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
P.H. VAN DER LEER

Wij verzorgen
alleen begravenissen

Buurtlaan West 26
3905 JR Veenendaal
T **0318 - 526641**

Begravenisverzorgers
P.H. van der Leer
G. Wegenaar

E info@phvanderleer.nl
W www.phvanderleer.nl
24 uur per dag bereikbaar

Boekhandel
De ZONNEBLOEM

Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355
www.boekhandeldezonnebloem.nl

Heel veel Aanbiedingen!
www.deroeboeken.nl
078-6124081

 E.Treur
Kroostweg 22
3704 ED Zeist
Telefoon 030 - 6924258
Mobiël: 06 - 57315689
www.begravenisondernemingtreur.nl
info@begravenisondernemingtreur.nl

Begravenisonderneming Treur

Wij verzorgen alleen begravenissen

't Boekenhoekje

Het adres voor verantwoorde lectuur

Leesboeken	Theologische werken	Cadeau-artikelen
Kinderboeken	Verklaringen van	CD's
Bijbels	Bijbel, Catechismus e.a.	Muziekcassettes
(Statenvertaling)	Levensbeschrijvingen	Bladmuziek
Psalmboeken	Diverse wenskaarten	

Kom gerust eens snuffelen in onze gezellige winkel

Openingstijden: dinsdag t/m vrijdag van 9.00 u. tot 16.00 u. zaterdag van 9.00 u. tot 13.00 u.
Goudenregenstraat 24 - 2906 CM Capelle a/d IJssel - tel. (010) 442 22 12 - privé (010) 451 28 82

Voor het opstarten van een reformatorische dagopvang met logeermogelijkheden voor dementeerde ouderen in Barneveld en omgeving doen we graag een beroep op uw financiële steun om dit te realiseren.

Steun ons financieel op
 NL36RABO0385570139
 t.a.v. huize Donkervoort.

Voor vragen of informatie kunt u ons bereiken op 0638199236 of mail naar naar huizedonkervoort@hotmail.com

Annette van Maaren (Msc.)
 Reformatorisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
 Montfoort Gouda
 0348-558000 of 06-42504158
 www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

Goedeboeken
 nieuw en tweedehands
 Kerkbuurt 30, Sliedrecht
 0184-769003
 www.goedeboeken.nl

HUIB RUIJGROK
 ERFRECHT & NALATENSCHAPPEN

Juridisch advies en administratieve en praktische hulp bij:

- nalatenschappen
- testamenten
- erfbelasting
- bewind en executele

Burg. Houtkoperweg 7 4033 BJ Lienden
 T 0344 745 104 M 06 19452290
 info@huibruijgrok.nl www.huibruijgrok.nl

Te huur in Gouda, per 1 januari:
moie studentekamer € 199,-
 incl. g/w/l/internet. Tel. 06-43295134

Te huur in Kootwijkerbroek:
 vrijstaande woning met 3 slaapkamers
 en een flinke bergruimte voor
 max. 1 1/2 jaar. Tel. 06 53405696.

ONESIFORUS
 NEDERLANDSE STICHTING
 VOOR CHRISTELIJKE HANDREIKING

De doelstelling van de interkerkelijke stichting is het verlenen van geldelijke steun aan, met name vanwege gemoedsbezwaren, in financiële moeilijkheden geraakte personen, gezinnen e.a.

Voor aanvragen en informatie:
Onesiforus, p/a Weegje 2, 3295 CT 's-Gravendeel.

Alle hulpaanvragen worden door een commissie getoetst en besproken met de diaconie.

Om haar doel te realiseren is de stichting afhankelijk van giften, collecten en legaten.
 U kunt uw bijdrage storten op:
 NL36 RABO 0354 2210 00 of NL76 INGB 0004 1778 00
 t.n.v. penningmeester "Onesiforus" te Stavenisse.

Bestuur: Comité van aanbeveling: Adviescommissie:

dr. W.J. op 't Hof (voorz.), W.A. Barth (secr.), C. Vos (penn.), ds. A. den Hartog, G. Hop, J.B. Philibert.	ds. D. Heemskerk ds. T. Kloek ds. J. Roos	mr. drs. S. Visser F. Bouman D.C. van der Ploeg
--	---	---

Wordt er in uw kerk aan nieuw meubilair gedacht? Zijn er bouw- of verbouwplannen?

HOEKMAN levert door het hele land!

HOEKMAN
 Kantoor & Project

Noordzandstraat 34 - 4401 CG Verseke - T: 0113 57 29 07
 E: info@piethoekman.nl - www.piethoekman.nl

Colofon

De Saambinder
 Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J.J. Verhage

Bijdragen van medewerkers
 ds. G.J. van Aalst,
 Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
 T 0186-576990
 E givanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"
 ds. B. Labee
 Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
 T 0318-51 35 97
 E b.labee@kliksafe.nl

Meditaties
 J. van 't Hul
 Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
 T 055-5063639
 E jvthul@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten
 J.J. Verhage
 Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk
 T 0180-420865, F 0180-423583
 E jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk
 Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
 postbus 608, 3440 AP Woerden
 T 0348-489900
 E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan
 Verloop drukkerij
 postbus 33, 2950 AA Alblasterdam
 T 078-6912899
 F 078-6919536
 E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,30 per mm.
 Familieberichten € 0,45 per mm.
 Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie
 Adreswijzigingen enz. aan:
 Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
 postbus 608, 3440 AP Woerden
 T 0348-489900
 E saambinder@cbgg.nl

Betalings abonnementsgelden
 IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
 De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):
 voor Nederland: € 14,00 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober); voor het buitenland: € 28,- per jaar + extra portokosten.
 Canada \$ 220,-; USA \$ 169,-.

Correspondentieadres Noord-Amerika
 Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188
 St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
 T 1 905 651 2320
 E amberman47@gmail.com

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Ds. Labee over:

De drinkbeker der dankzegging

Wat betekent de 'drinkbeker der dankzegging'? Het gaat toch niet om de beker, maar om de wijn die verwijst naar het bloed van Jezus Christus? Kunt u dit uitleggen?

Bijbelse gegevens

De bovenstaande benaming uit het 'Formulier om het Heilig Avondmaal te houden', vinden we in de Heilige Schrift letterlijk terug. In 1 Korinthe 10 vers 16a lezen we: 'De drinkbeker der dankzegging, dien wij dankzeggende zegenen, is die niet een gemeenschap des bloeds van Christus?' De kanttkening (nummer 32) laat ons weten dat we ook kunnen lezen 'de drinkbeker der zegening'. Maar, schrijven onze vaders in de kantlijn: 'Doch alzo de apostel hierna, 1 Kor. 11:24, het woord dankzeggen of danken gebruikt, gelijk ook de evangelisten, Matth. 26:27. Mark. 14:23. Luk. 22:17, zo wordt daarom dit woord dankzegging hier ook in de tekst behouden'. In de nacht, waarin Hij verraden werd, nam de Borg de drinkbeker en gedankt hebbende, gaf Hij die aan Zijn jongeren. Daarmee wordt overigens niet de nadruk gelegd op de drinkbeker, maar zoals we straks zullen horen op de inhoud! Het vergoten, dierbaar bloed van de Heere Jezus Christus tot een volkomen verzoening van de zonden van Gods kind, staat in het middelpunt.

Joods Paasfeest

Om het spreken over de 'drinkbeker der dankzegging' beter te begrijpen is het goed iets te schrijven over het Joodse Paasfeest, Pesach. Elk gebruik bij dit feest, ingesteld door de Heere Zelf bij de uittocht uit Egypte,

wees heen naar Christus. Het volkomen lam dat geslacht moest worden. Het bloed dat aan de deurposten in Egypte moest worden gestreken. Het vuur - beeld van het lijden - waarin dit paaslam moest worden gebraden.

Bij de paasmaaltijd werd ook gedronken. Er waren vier of vijf bekers die ingeschonken werden en rondgingen. Het huidige (orthodoxe) Jodendom spreekt bij de eerste beker uit: 'Geloofd zijt Gij Heere, onze God, Koning van het heelal, Die de vrucht van de wijnstok geschapen hebt'. Bij het inschenken van de tweede beker vraagt de jongste aanwezige: 'Waarom is deze avond verschillend van alle andere avonden?' Dan worden Gods grote daden uit het verleden verteld. En dan volgt de derde beker. Juist deze beker heeft de naam 'de beker der dankzegging'. Het is deze beker die de Heere Jezus heeft gebruikt om het Heilig Avondmaal in te stellen.

Dierbaar bloed

Het zegenen van deze drinkbeker wil zeggen dat de inhoud van deze beker, de wijn, van alle gewone drank wordt afgezonderd en tot een heilig gebruik zal rondgaan. Zoals God in den beginne de zevende dag zegende - d.w.z. heiligde, apart zette - zo wordt de wijn in deze beker tot een rijke betekenis. Graag willen we een stukje van de bekende dr. Kohlbrugge citeren: 'De drinkbeker der dankzegging, dat is: de drinkbeker des Avondmaals, de drinkbeker, „dien wij dankzeggende zegenen“, dat wil zeggen: dien wij goed heten, van welke wij zeggen, dat in deze drinkbeker al ons heil en leven is; de drinkbeker, waarvan wij belijden: Daarin is de wijn der dankzegging, gelijk David zegt: „Wat zal ik de Heere vergelden voor al Zijne weldaden, aan mij bewezen? Ik zal de beker der verlossingen opnemen en den Naam des Heeren aanroepen!“ (Ps. 116 vers 12 en 13.) Zoo zegenen wij dus deze drinkbeker der dankzegging (...). Deze drinkbeker is een gemeenschap des bloeds van Christus. Dat wil niet zeggen, dat het bloed van Christus in de drinkbeker is, dat het in, met en onder de gestalte van wijn is, neen, maar de drinkbeker stelt ons in gemeenschap met het bloed van Christus'. Lezer, hebben wij het zo mogen *beleven*? Mijn ziel is door deze drinkbeker in gemeenschap gesteld met het dierbaar bloed van Jezus Christus. En alleen dát wast en reinigt van alle zonden.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt - zo mogelijk - altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog wel ongeveer zeventig vragen op een reactie te wachten.